

VEREJNÝ
PRIESTOR
STUPAVA
2017

TIRÁŽ MASTHEAD

Autori / Authors: Ing. arch. Zuzana Nádaská, PhD., Ing. Margita Kubišová, PhD., Ing. Mgr. art. Palo Pilař

Názov / Name: Verejný priestor Stupava 2017 / Public space in Stupava 2017

Editor: Ing. Mgr. art. Palo Pilař

Preklad / Translation: Mgr. Adriána Pitáková

Grafický dizajn / Graphic Design: Mgr. art. Michal Dudáš, ArtD.

Písmo / Font collection: Helvetica Neue, Toronto Subway

Vydavateľstvo / Published by: Mesto Stupava

Náklad / Amount: 100 kusov

Prvé vydanie / First edition

ISBN 978-80-969214-1-6

Všetky práva vyhradené / All rights reserved

OBSAH CONTENT

Podakovanie	7	Thanks
Autori	8	Authors
Verejný priestor v Stupave	10	Public space in Stupava
Námestie Sv. Trojice	14	Holy trinity square
Návrh riešenia	16	The solution design
Kaštieľsky park	22	Castle park
Návrh riešenia	24	The solution design
Hlavná ulica	28	Stupava's main street
Návrh riešenia	30	The solution design
Areál bývalej železnice	38	Former railway area
Návrh riešenia	40	The solution design
Areál kultúrneho domu	54	Cultural centrum zone
Návrh riešenia	56	The solution design
Záver	63	Conclusion

OBECNÝ DOM

POĎAKOVANIE THANKS

Mesto je predovšetkým živý a neustále sa meniaci organizmus, ktorého srdcom sú jeho obyvatelia. Oni tvoria jeho celkový obraz, určujú jeho charakter a dotvárajú tak prostredie v ktorom žijú. Je však nevyhnutné venovať pozornosť ich potrebám, a s ohľadom na zachovanie zdedených kultúrnych hodnôt zvyšovať vybavenosť mesta a skvalitňovať spoločný verejný priestor. Snahy v tejto oblasti prinášajú želané pozitívne zmeny - zvyšujú kvalitu života a zlepšujú vzťah obyvateľov k svojmu bydlisku.

Absencia verejných priestranstiev, prípadne ich nízka vybavenosť, sú dlhodobou nevyužitými potenciálmi na ceste k zlepšeniu individuálneho a komunitného života v Stupave. Prekážkami boli nie len financie či majetkové vzťahy, ale aj vnímanie dôležitosťi verejného priestoru a súčasných trendov. Mesto Stupava má ambíciu naplniť tieto zanedbané ciele. Nadišiel čas, kedy je nanajvýš potrebné venovať dostatočnú pozornosť verejným priestorom, začať formovať predstavy o ich stvárnení a využití. Energia investovaná do koncepčných a ideových projektov nie je zbytočná, je nevyhnutným prvým krokom k úspešnému završeniu projektu.

V predkladanej publikácii sa môže konečne aj naše mesto pochváliť koncepčným materiálom, ktorý po roku práce komplexne analyzuje všetky dostupné verejné priestory v Stupave s vymedzenými a definovanými funkciami a návrhmi riešení. Autorom koncepcie je odborná verejnosť z radov vysokoškolských pedagógov pracujúcich v oblasti architektúry. Kniha je zaujímavou doplnenou aj konkrétnymi ideovými návrhmi, ktoré pre nás spracovali študenti architektúry. Veľmi ma potešila táto forma spolupráce, pretože študentská kreatívna sila prináša charakteristickú sviežosť, moderné prvky a potrebný nadhľad. Verím, že viaceré z nich budú inšpirujúcim impulzom k samotnej realizácii.

Ďakujem autorom za ich úsilie, ako aj spoluprácu pri zostavovaní publikácie, a verím, že v ďalšom kroku sa nám spoločne podarí rozvíjať naše mesto budovaním plnohodnotných a dostatočne atraktívnych verejných priestorov pre jeho obyvateľov.

Roman Maroš
primátor mesta Stupava

AUTORI AURHORS

ING. ARCH. ZUZANA NÁDASKÁ, PHD.

Absolventka FA SVŠT v Bratislave, kde zároveň v roku 1994 získala vedeckú hodnosť kandidáta technických vied na FA STU v Bratislave v odbore 35-01-9 architektúra. Neskôr pôsobila ako autorizovaný architekt, aktívna vo viacerých projektoch a realizáciách. Od roku 2002 je pedagógom na Katedre architektúry SvF STU v Bratislave a v rokoch 2011-2015 aj zástupca vedúceho KARCH. Vo svojej pedagogickej a vedecko-výskumnej práci sa špecializuje na problematiku architektúry, interiéru a mestského verejného priestoru, ktorý je hlavnou náplňou jej prednáškovej a publikačnej činnosti.

Architecture graduate of the Slovak University of Technology in Bratislava, where she also received candidate of technical sciences in 1994 in the field of architecture. Later she worked as a certified architect. She worked in several projects and realization. Since 2002 she teaches at the Department of Architecture STU Bratislava and in the years 2011 to 2015 she was deputy head of KARCH. In her teaching and research work she specializes in issues of architecture, interior design and urban public space, which is the main focus of her lectures and publishes.

ING. MARGITA KUBIŠOVÁ, PHD.

Ukončila štúdium architektúry v r. 1973 na STU v Bratislave. V rokoch 1975-1990 pôsobila ako odborná asistentka na FA STU. Po r. 1990 pracovala v architektonickom ateliéri v Nemecku, neskôr vo firme IPE-Consult a 5 rokov vo firme Bramac. V r. 1998 založila vlastnú stavebnú firmu, ktorú viedla do r. 2010. V súčasnosti pôsobí na Katedre architektúry SvF STU, kde sa venuje navrhovaniu budov a problematike verejného priestoru.

She graduated in architecture in 1973 at STU Bratislava. In the years 1975-1990 she worked as a lecturer at the Faculty of Architecture STU. After 1990 she worked in the architectural studio in Germany, later in the company IPE-Consult and five years in company Bramac. In 1998 founded her own construction company, which led to the year 2010. Currently, she works at the Department of Architecture STU, where she is dedicated to the design of buildings and public space issues.

ING. MGR. ART. PALO PILAŘ

Je absolventom Divadelnej fakulty VŠMU ako aj Stavebnej fakulty STU, kde pôsobí ako doktorand na Katedre architektúry. Vo svojej práci skúma aktuálny stav kultúrnej infraštruktúry a jej možnú transformáciu na udržateľné priestory pre kultúrne a komunitné aktivity na miestnej úrovni. V súvislosti s tým sa zaoberá taktiež možnosťami rozvoja a tvorby verejného mestského priestoru. Popri svojom štúdiu aktívne pôsobí ako architekt a scénograf v ateliéri PRE-UM, s ktorým realizoval výstavu SCI-ARCH.

He graduated at Theatre Faculty, Academy of Performing Arts and also at the Faculty of Civil Engineering, where he acts as a doctoral student at the Department of Architecture. In his work he examines the current state of cultural infrastructure and its possible transformation into a sustainable space for cultural and community activities in terms of legislation at the local level. In this respect, it also deals with potential for development and creation of public urban space. In addition to his studies he has been active as an architect and stage designer in the studio PRE-UM, which realizes an exhibition Sci-Arch.

VEREJNÝ PRIESTOR V STUPAVE

Mesto Stupava leží na juhu Záhorskej nížiny pod úpäťm Malých Karpát, iba 25 km od centra hlavného mesta Bratislavy.

Osídlenie tohto územia je datované do doby bronzovej. Prvými etnicky známymi obyvateľmi boli Kelti. Počas tzv. Markomanských vojen /160-180 n. l./ Rimania postavili na mieste bývalej germánskej osady menšiu vojenskú staniciu, ktorá sa stala súčasťou opevnenia Rímskeho impéria Limes Romanus. Postavili ju na nevysokej vyvýšenine, ktorá mala strategickú polohu na trase obchodnej Jantárovej cesty. Toto obdobie je zdokumentované archeologickými vykopávkami – nálezmi zbraní, mincí, keramiky a hospodárskeho náradia. Pokračovanie ďalšieho archeologického výskumu a myšlienka vybudovať v meste historické múzeum, prezentujúce historický kontext tohto územia, je hodná podpory širokej verejnosti. Predstavuje vyjadrenie úcty k historickému a kultúrnemu dedičstvu.

Nemenej významné sú nálezy slovanského pohrebiska v mestskej časti Mást zo 6. st. n. l., ktoré potvrdzujú trvalé osídlenie Slovanmi.

Na prelome 10. – 11. st. n. l. sa formuje Uhorský štát. Z tohto obdobia sa zachovala aj prvá písomná zmienka o Stupave /Ztumpa – darovacia listina uhorského kráľa Bélu IV. z roku 1269/.

V druhej polovici 14. st. bol vybudovaný stupavský kamený hrad – Pajštún, ktorý vďaka výhodnej polohe umožnil ďalší rozvoj Stupavy na križovatke obchodných ciest. Od roku 1493 má Stupava trhové a jarmočné právo. Od tohto obdobia, cez ďalšie storočia až podnes žilo mesto bohatým trhovým a jarmočným životom.

Po období krátkeho útlmu dnes tieto tradície intenzívne ožívajú, čo potvrdzuje stále populárnejšie podujatie – Dni zelá. Od roku 1996 patria tieto slávnosti medzi najväčšie festivaly na Záhori. Okrem predaja tradičných poľnohospodárskych produktov sa tento festival profiluje aj v rovine kultúrno-spoločenskej, je sprevádzaný umeleckými aktivitami zameranými na regionálnu kultúru.

Je dnes Stupava pripravená dôstojne naplniť túto kultúrno-spoločenskú výzvu?

PUBLIC SPACE IN STUPAVA

Stupava is situated on the south lowland of Záhorie under the Little Carpathians, only 25 km from the capital city of Slovakia – Bratislava.

Colonisation of Stupava is dated to the Bronze Age. The first ethnical habitants were Celts. During the so-called Marcomannic wars (160-180 AD) the Romans built a small station, situated on the former Romanesque settlement, which became the part of the fortification of the Roman Empire Limes Romanus. It was built on not high highlands with the strategic location on business route Amber Road. This period is documented by archaeological excavations – findings of weapons, coins, ceramics and economic tools. The continuation of further archaeological excavations and the idea to create history museum in the city, presenting historical context of this area, is worth of public support. It presents the way of paying the tribute to historical and cultural heritage.

Equally valuable are findings of Slavic sepulture in city district Mást from 6th century AD, which confirms the permanent Slavic settlement.

The Hungarian state is forming on the turn of 10th-11th century AD. From this period the first written reference about Stupava/Ztumpa was preserved – Hungarian king Béla IV's deed of donation from 1269.

Stupava's stone castle Pajštún was built in the second half of 13th century. Thanks to its strategic location it allowed further city development of Stupava on the business crossroad. Stupava has market and fairground right since 1443. From this period throughout other centuries until nowadays the city has lived rich market and fairground life.

After the period of short decay, those traditions are intensively coming to life, which can be confirmed by more and more popular cabbage festivals – Days of cabbage. Since 1996 those festivals belong to the biggest festivals in Záhorie. Besides selling the traditional agricultural products, it is also known as the cultural and social festival, accompanied by arts activities focused on regional culture.

Is Stupava ready to worthily fulfil this cultural and social challenge nowadays?

✦ STUPAVA

ZOHOR

MALACKY

RAKÚSKO

STUPAVA

BORINKA

MARIANKA

Súčasný stav územného plánovania na Slovensku zaostáva za svetovými trendmi, ktoré sa venujú veľmi citlivo verejnému priestoru. Platná legislatíva nedostatočne reguluje územie a nevytvára zodpovedajúce podmienky pre koncepčný vstup architekta. Chýba uchopenie „génia loci“ verejných priestorov, ich hierarchizácia a humanizácia, smerujúca k návratu k človeku, ktorého potreby neboli v minulom období akceptované – optimálny peší pohyb, priestor pre sociálne kontakty, vzťah k zeleni, vode a v neposlednom rade k tradícii.

Hľadanie cesty smerujúcej k zlepšeniu súčasného stavu verejných priestorov v meste Stupava nás inšpirovalo k vyjadreniu a publikovaniu názorov, ako uplatniť súčasné trendy v jestvujúcej urbanistickej štruktúre mesta. Na vybraných územiach prezentujeme v tejto publikácii príklady riešení, smerujúcich k humanizácii verejného priestoru.

Vybraté územia z katastra mesta Stupava, ktoré sme revitalizovali z pohľadu verejného priestoru:

- A. Námestie Sv. Trojice
- B. Kaštieľsky park
- C. Hlavná ulica
- D. Areál bývalej železničnej stanice
- E. Areál pri kultúrnom dome a kúrii

Current status of spatial planning in Slovakia falls behind world trends, which very sensitively devote itself to the public area. The valid legislation, not enough controls the area and it doesn't create corresponding conditions for the conceptual entrance of an architect. The grasp of "genius loci" of public areas, their hierarchy and humanization which leads back to the man whose needs weren't accepted in the past, is missing – optimal movement for pedestrians, space for social contact, relationship with greenery, water and tradition.

What inspired us to express and publish opinions about how to apply current trends in the actual urban structure of the town, was our looking for a way to the improvement of the current status of public areas in Stupava. In this publication we present examples of solutions, leading to the humanization of the public area.

Those are chosen areas from Stupava's terrier, which we have to revitalize from the point of view of public area:

- A. Holy Trinity Square
- B. Castle Park
- C. Main Street
- D. The former train station area
- E. The area next to the cultural house and mansion

”

Architektúra je umenie usporiadať priestor.

Architecture is an art arranging a space.

August Perret

NÁMESTIE SV. TROJICE

Definícia súčasného stavu

Námestie je situované v kontaktnej polohe Hlavnej ulice, ktorá je silne dopravné zaťažená – B2 nadradený komunikačný systém – zberná komunikácia. Na ňu je napojená obslužná komunikácia – C2, C3 lokálny komunikačný systém, ktorý lemujú námestie z južnej a východnej strany. Námestie je obkolesené nízkopodlažnou občianskou vybavenosťou a zo severnej strany susedí s oploteným areálom Kaštieľskeho parku.

Výškovou dominantou je farský Kostol sv. Štefana. Takmer celá plocha námestia je vydláždená zámkovou dlažbou nejednotnej farebnosti. Pamätné lípy na námestí boli posadené v roku 1968, gaštan bol súčasťou bývalej gaštanovej aleje. Stromy bolo nutné zachovať na pôvodnom mieste. Vysoká zeleň je preto rôznorodo situovaná. Nízka zeleň v betónových kontajneroch je rozmiestnená chaoticky.

Celý priestor pôsobí pusto, neorganizovane, neinspihuje k pobytu a neponúka okrem sedenia na lavičke žiadne aktivity. Pozitívne pôsobí bohatá zeleň, vizuálne vstupujúca do námestia z Kaštieľskeho parku.

Námestie je využívané v čase cirkevných obradov a sviatkov /Vianoce, Veľkonočná sviatky, sväté prijímanie, birmovka, svadby, pohreby, krsty a pod./ v súvislosti s návštevou Kostola sv. Štefana. V decembri organizuje mesto Stupava podujatie Župné Vianoce, ktoré je súčasťou mestských Vianočných trhov.

HOLY TRINITY SQUARE

The Current status definition

Square is situated in contact location of Main Street, which is very loaded with traffic – B2 superior transport system – picking up the point of transportation. To this system, the operator transport system C2, C3 local transport system, which flanks the square from south and east, is connected.

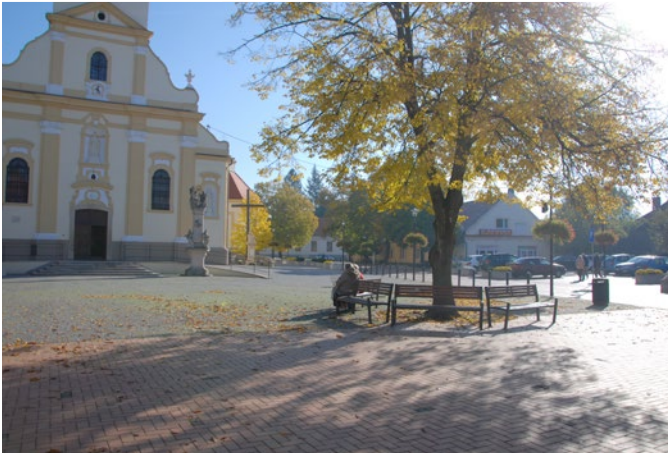
Square is surrounded by low-floor amenities and from the north it neighbours with the pale area of Castle Park.

High-rise dominance is baroque Saint Stephan Church. Almost the whole area of the square is paved with interlocking paving of inconsistent colour. High green areas aren't conceptually situated in relations to the historical sacral object of the church. Low green areas in concrete containers are chaotically deployed. As furniture, beside containers benches of non-uniform design are used also stopping posts and trash cans.

The whole area seems to be empty, not organised, it doesn't inspire to stay there and besides sitting on the bench, there is not much to do. Rich greenery, visually stepping to the square from Castle Park functions positively.

This square is used in time of religious ceremonies and holidays like Christmas, Easter, Holy Communion, confirmation, weddings, funerals, and baptism and so on, in connection of visiting the Saint Stephen Church. Stupava organises County Christmas with Christmas market as its part in December.

NÁVRH RIEŠENIA

Koncept oživenia námestia spočíva v správne definovaných aktivitách, ktoré zohľadňujú význam námestia v kontexte verejných priestorov mesta.

Z pohľadu historického a kultúrneho kontextu možno považovať toto námestie za hlavné námestie mesta. Jeho funkcia je predovšetkým zhromažďovacia, čo úzko súvisí s demokratickým spoločenským zriadením krajiny. Malo by ostať voľné pre zhromažďovanie.

To však nebráni tomu, aby sa tu konali akcie, pripomínajúce tradície a históriu mesta, napríklad trhy, vhodné atraktívne a zážitkové podujatia.

Zároveň by námestie malo byť doplnené o doplnkové vonkajšie spoločenské aktivity, ako kreatívny informačno propagačný priestor – info o meste, program spoločenských akcií mesta, akcie pre deti a pod.

Ako najvhodnejšia zóna pre doplnkové funkcie a aktivity sa javí plocha pozdĺž oplotenia Kaštieľskeho parku. Zázemie pre tieto aktivity /toalety a občerstvenie/ predpokladáme umiestniť v kaštieli, alebo v novonavrhnutom objekte v Kaštieľskom parku. Je nutné preorganizovať polohu zelene na námestí tak, aby nebránila vizuálnej dominancii kostola, a zároveň pomohla vytvoriť dôstojnú kulisu historickému objektu. Voľná plocha námestia evokuje aj použitie fenoménu vodného prvku, zvyšujúcu atraktivitu i pobyťový komfort námestia.

Mobiliár je nutné zosúladiť a koncepčne zjednotiť pre celú historickú časť mesta z pohľadu vhodného dizajnového a materiéového riešenia – lavičky, smetné koše, stojany na bicykle, oplotenie stromov, pitné fontánky, mobilná zeleň, prístrešky, mobilné historizujúce stánky a pod.

Doporučujeme venovať pozornosť nasvieteniu celého námestia.

Aktivity na námestí sú uvažované pre prevažne peších návštevníkov, obyvateľov Stupavy. Pre potreby statickej dopravy je však nutné uvažovať i s vyhradenou plochou pre parkovanie, ktorú navrhujeme situovať pozdĺž oplotenia Kaštieľskeho parku v priestore za námestím.

THE SOLUTION DESIGN

The recovery concept of this square consists of the right definition of activities which take into account the meaning of the square in the context of town public areas.

From the point of historical and cultural context, we can consider this square to be the main city square. It has mainly round-up function which is closely related to democratic and social establishment of our country. It should remain free for mass-meeting. However, this fact doesn't stay in the way of traditional happenings like historical Christmas markets and autumn markets, traditional wedding, theatrically presented historical events of town and so on.

The square should be simultaneously filled up with additional outdoor cultural activities like creative information and publicity area – information about city, program of cultural events, children events and so on.

The best place for this additional function seems to be the zone along the Castle Park fence. The place for those activities (toilets and refreshment) we consider to place in the manor-house of Castle park or newly designed object.

It is needed to reorganise green areas on the square so it won't stay in the way of the visual dominance of the church and at the same time it would help to create dignified scenery for the historical object. Free area of the square evokes also the usage of water element phenomenon which raises the attractiveness and also the residential comfort of the square.

Furniture must be conceptually harmonised for the whole historical part of the town from the point of view of appropriate design and material solution – benches, trash cans, bike racks, tree gratings, drinkable fountains, movable greenery, shelters, movable historicist stands and so on.

We recommend paying attention to the illumination of the whole square.

Activities for the square are more appropriate for pedestrians and inhabitants of Stupava. For the needs of static transport, we have to think about reserved parking area which we suggest to situate along the Castle Park fence in the area of the square.

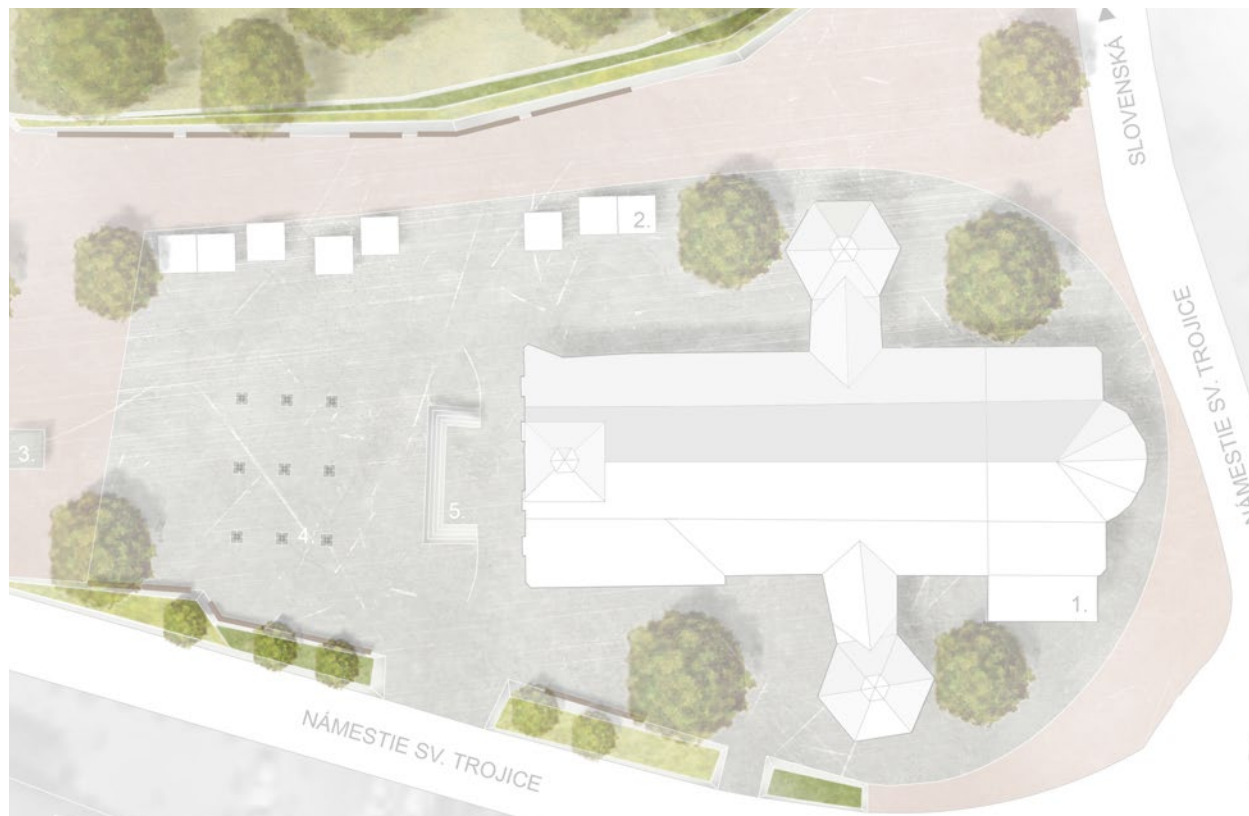

Z dôvodu čiastočného vymedzenia námestia hlavnou cestou bolo potrebné hranicu vizuálne oddeliť, preto návrh počíta s vyvýšenými plochami okrajov priestranstva a tiež s doplnením stromov v protihľanej strane parku. Vřškovité prvky sú pauzované s nadväznosťou miestnej pešej komunikácie a po celom obvode riešeného priestoru poskytujú možnosť sedenia.

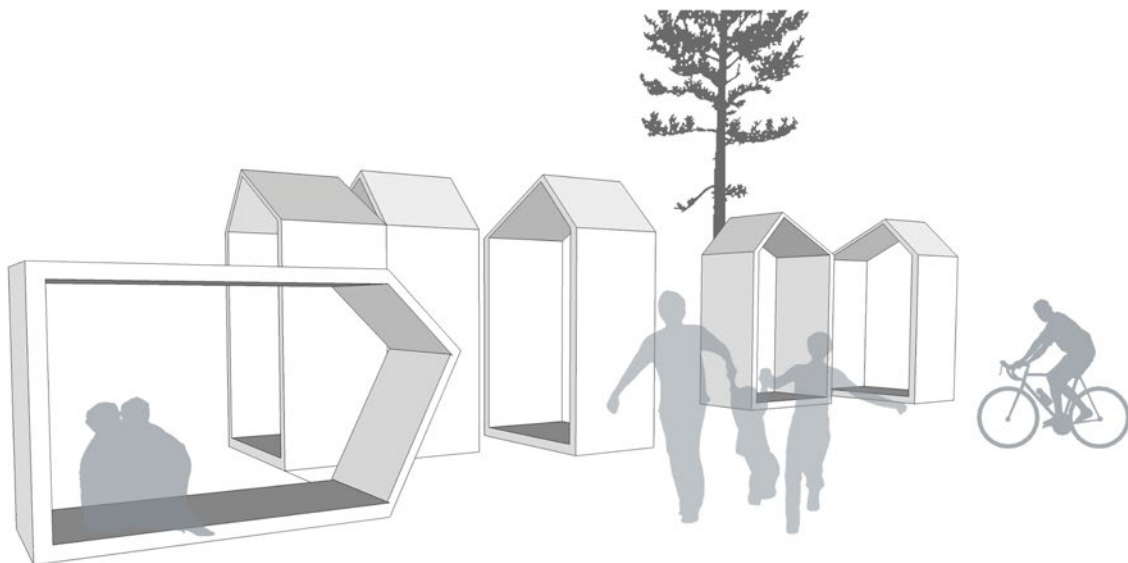
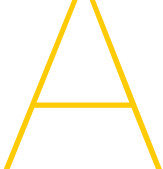
Dvojfarebnosť dlažby a celkové kolorovanie zástavby prispelo k rozhodnutiu minimalizovať rôznorodosť novovysádzanej flóry na dva druhy tráv. Bodové trysky fontány umiestnením dodržiavajú hlavnú líniu usporiadania námestia odvíjajúcu sa od kostola. Atmosféru doplnia drobná viacfunkčná architektúra stánkov s možnosťou výstavného, trhového alebo iného spoločenského využitia. V kompromise farebného ladenia nenáročnej architektúry sa stretla neutrálna biela – vonkajšie plochy s tónovaním posthabánskej keramiky ľudového autora Ferdiša Kostku – vnútorné plochy.

Due to the partial definition of the square by main road it had to be visually separated by the border, therefore the proposal builds on the raised lip faces space and also with the addition of trees on the opposite side of the park. High elements are interrupt by walking communication and all around It is designed by furnishings to provide the possibility of sitting.

Multi-color of paving and total coloration of buildings contributed to the decision to minimize the diversity of newly-planting flora in the two types of grasses. Nozzle positioning of fountains keep main line of arrangement square unfolding of the church. The Atmosphere creates small multifunctional architecture stands with the possibility of exhibition, market or other social use. The color scheme of architecture is neutral white - exterior with tinted Haban's folk pottery by author Ferdiš Kostka - interior surfaces.

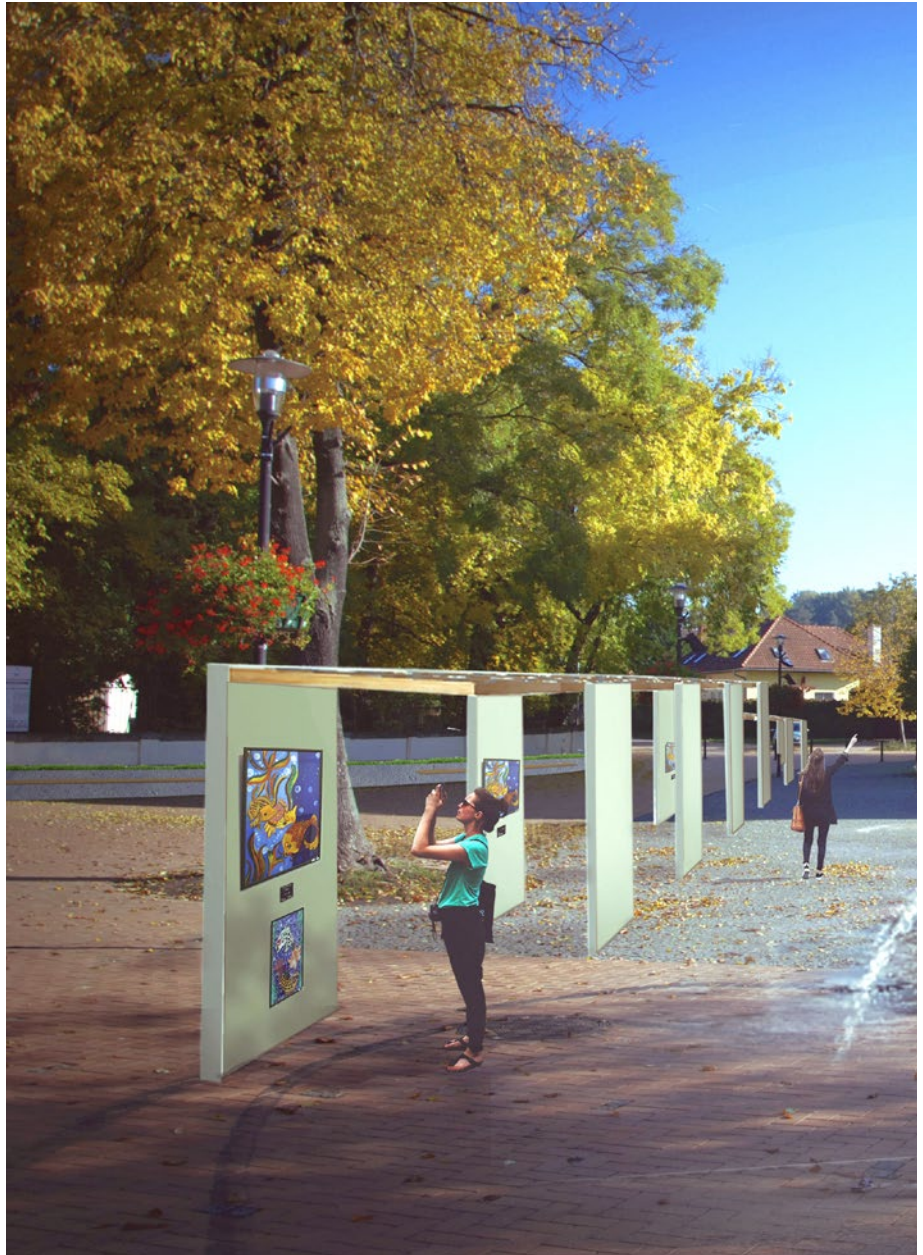

Návrhy podporujú aktivity predovšetkým pre peších návštevníkov a obyvateľov Stupavy. Cieľom návrhov je doplnenie líniového architektonického prvku s funkciou informačného systému na Nám. Sv. Trojice. Tento kreatívny propagačný priestor má v návrhoch polyfunkčné využitie a otvára tak možnosti realizácie rôznych výstav, menších kultúrnych podujatí či predaj drobných predmetov, a prípadnú kaviareň. V ponúkaných prácach prezentujeme rôzne názory na jeho výtvarné riešenie.

The proposal promote activity mainly for pedestrian visitors and residents Stupavy. The proposals aim to complement the line architectural elements with the information system. This creative advertising space has multifunction use. It opens up the possibility of implementing the various exhibitions, smaller cultural events, or souvenirs and coffee shop. The work presents different views on its visual design.

KAŠTIEĽSKY PARK

Definícia súčasného stavu

Kaštieľsky park je situovaný v historickom centre mesta, má pozdĺžny tvar v smere západ - východ, a prechádza plynulo do okolitých lesov. V jeho západnej časti bolo situované centrum tunajšieho panstva. Objemom pôvodne menší panský dom bol v 17. st. prestavaný na renesančný kaštieľ. Jeho poslednú slohovú úpravu v druhej polovici 19. st. previedli Károlyovci. V tomto období bol založený i Kaštieľsky park v štýle anglických záhrad.

V roku 1947 bol kaštieľ zničený požiarom, dnes slúži ako Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov - Kaštieľ.

Kaštieľskym parkom preteká Stupavský potok. Za objektom kaštieľa sa rozprestiera vodná plocha – jazierko, ktorá je súčasťou nástupného priestoru do parku. V parku sa nachádza bohatá zeleň so zachovanými vzácnymi starými stromami a pagaštanovou alejou. Východne od časti parku sa nachádza i športový areál a južne historický objekt mlyna. Areál je čiastočne oplotený, oplotenie nemá jednotný charakter. Park je využívaný na športovo rekreačné účely. Hlavný vstup do areálu Kaštieľskeho parku je z Námestia Sv. Trojice. Komunikácie slúžia pre peší pohyb a nemajú jednotnú povrchovú úpravu.

Mobiliár parku je nejednotný. Priestor je nedostatočne osvetlený a nemá sociálne hygienické zázemie.

CASTLE PARK

The Current status definition

Spacious Castle Park is situated in the historical centre of the city. It has the longitudinal shape in the direction west-east and it smoothly passes to surroundings woods. There used to be a water castle in its west part, later on, during Karoly's reign the romantic manor-house with baroque elements was built in the same place. Castle Park in the style of English gardens was established in this period.

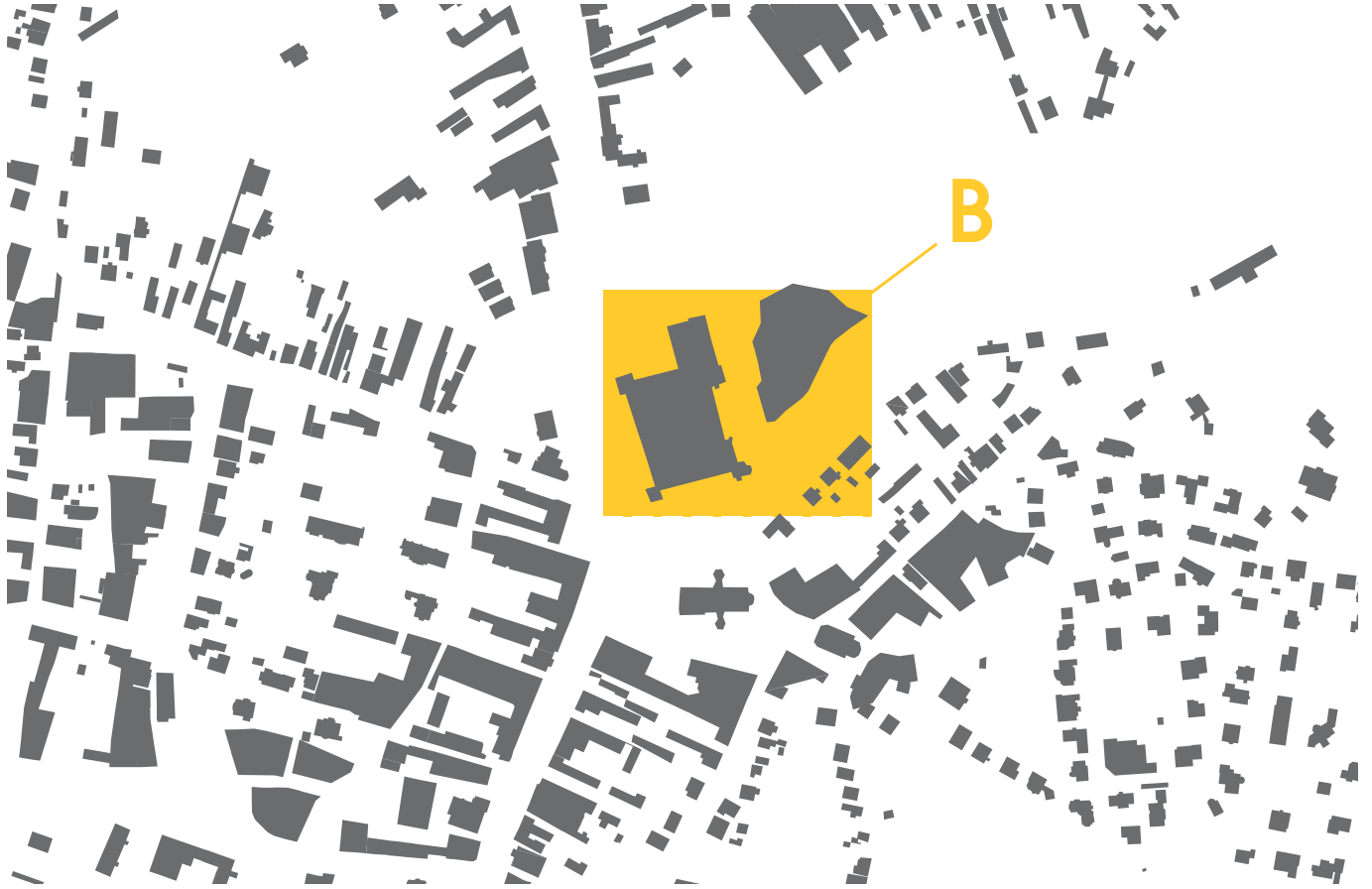
In the half of 20th century, the manor-house was devastated by the fire. Currently, it serves as a retirement house.

Stupava stream flows through the Castle Park. Behind the manor-house, there is a lake which is a part of entry-level to the park. There is also rich greenery with precious old trees and horse chestnut alley. On the east side, there is also a sports area and in the south part historic mill. Areal is partially fenced but the fence doesn't have identical character. Park is on the long-term basis used for sport and recreation.

The main entrance to the area is from the Holy Trinity Square. The transport system is only for pedestrians without unified surface adjustment.

Park furniture is disunited. The area is not fully illuminated and it doesn't have any social hygienic facilities.

NÁVRH RIEŠENIA

Hlavný vstup do Kaštieľskeho parku z Námestia Sv. Trojice určuje i návrh funkčného využitia tejto časti parku.

Dnešná športovo-rekreačná funkcia by mala byť obohatená o kultúrny rozmer, ktorý vytvorí prepojenie na historické námestie. Na tento účel uvažujeme využiť areál vodnej plochy, ktorá dostane nový architektonický výraz. Navrhujeme terasové sedenia úpravou brehu jazera s možnosťou plávajúceho móla, ktoré bude slúžiť ako pódium pre malé divadelné formy, koncerty alebo spoločenské akcie pre deti – Deň detí a pod.

Tieto aktivity si budú vyžadovať i zázemie. Navrhujeme využiť na tento účel časť parteru kaštieľa, prípadne ho vybudovať ako samostatný objekt – kafetéria s terasou – skleník.

V tejto časti areálu je potrebné zjednotiť mobiliár, doriešiť osvetlenie a uvažovať o segregácii pešej a cyklistickej dopravy.

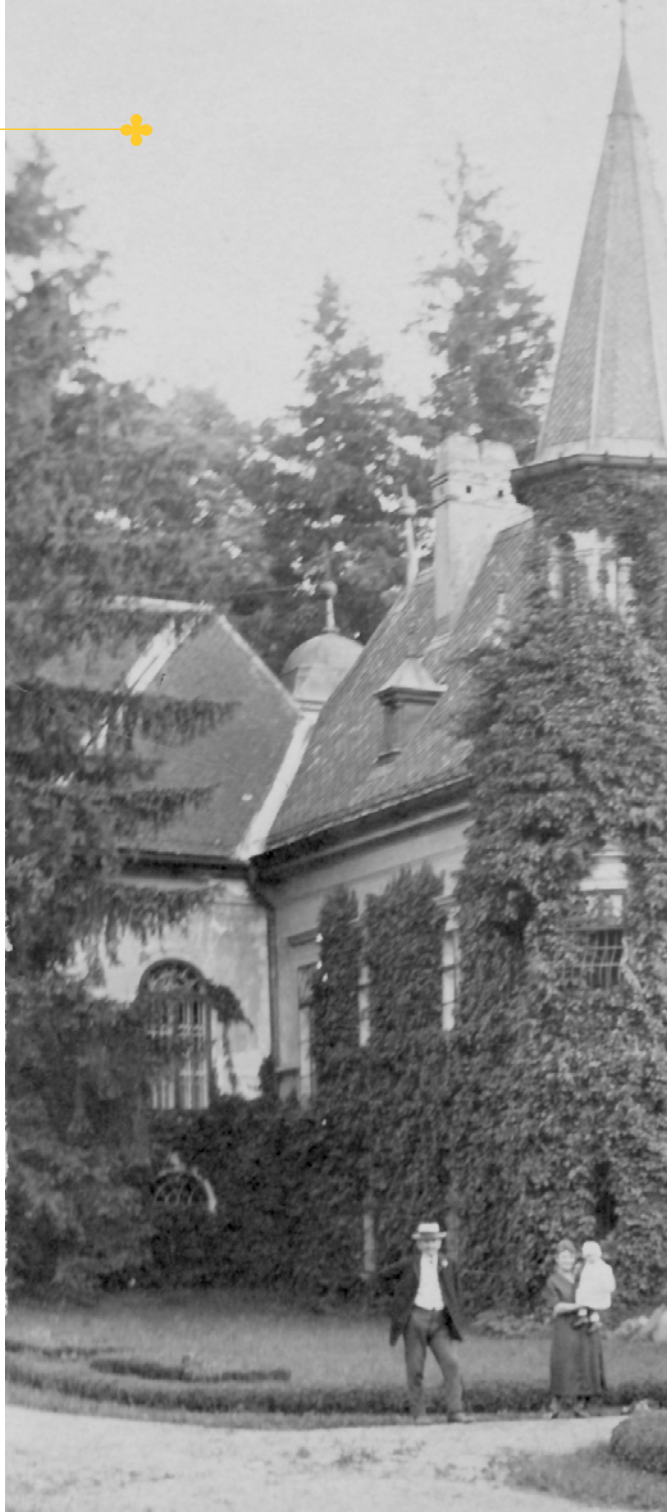
THE SOLUTION DESIGN

The main entrance from the square also determines the design of the functional usage of this part of the park.

Sport and recreation function nowadays should be enriched with the cultural scope which creates the connection to the historic square. We think about using water area with new architecture aspect. We suggest patio seating with the lake shore modification and the possibility of floating pear, which can serve as a stage for small theatre forms, concerts or cultural events for children like Children's day.

Those activities would need also a foul territory. We suggest to use part of the manor house's parterre or to build separate object – greenhouse – for cafeteria with terrace.

In this part of the area, it is needed to unify furniture, work out the illumination and think about segregation of pedestrian and cyclist transportation.

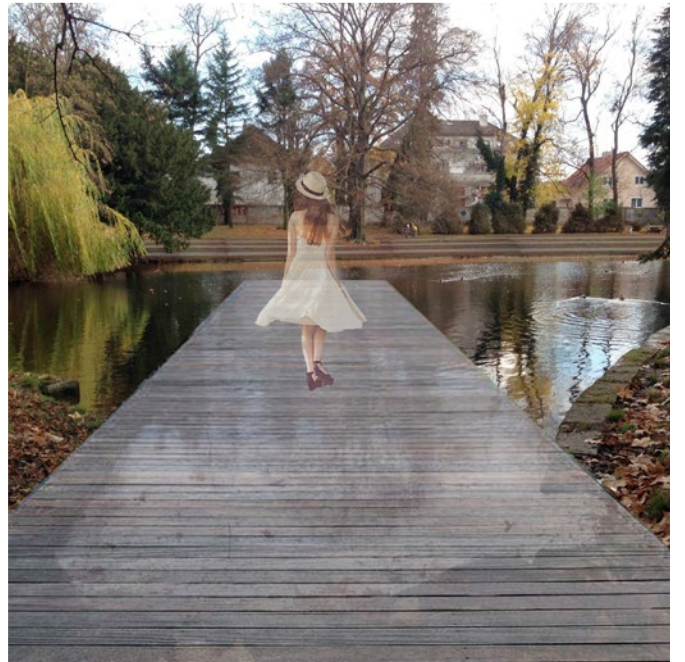
Kaštieľsky park tvorí súčasť okolitých lesov. V parku vytvárame priestory hlavne na oddych a relax pre občanov. Priestory na posedenie, vychutnanie si kávy v blízkosti prírody a vody, možnosť piknikov a nedeľného oddychu. Gaštanová aleja ponúka prechádzky nielen pre rodiny s deťmi, ale aj športovcov. Vytvára príjemnú atmosféru na romantické prechádzky. Trasa nie je náročná, a tak je vhodná aj pre ľudí s obmedzenou schopnosťou pohybu.

V areáli nezabúdame ani na priaznivcov aktívneho životného štýlu a navrhujeme pre nich novú cyklistickú trasu mimo trás pre peších.

The castle park is part of the surrounding forests. We create a space especially for rest and relaxation for the citizens in the park. Seating area, enjoying a coffee close to nature and water, the possibility of picnics and Sunday rest. Auburn alley offers walks, not only for families, but also athletes. Create the perfect atmosphere for romantic walks. The trail is not difficult and it is also suitable for people with limited mobility.

In the area we do not forget the fans of active lifestyle and design for them new cycle route out of paths for pedestrians.

HLAVNÁ ULICA

Definícia súčasného stavu

Hlavná ulica Stupavy prechádza stredom katastrálneho územia mesta v smere sever – juh a pretína aj historické centrum. Táto os je silne dopravne zaťažená – cestná komunikácia I. kat. Bratislava- Záhorská Bystrica – Stupava – Lozorno – Malacky.

Hlavná ulica je z väčšej časti lemovaná nízkopodlažnou bytovou zástavbou s polyfunkciou drobnej urbánnej štruktúry. Tam, kde táto štruktúra chýba, je doplnená uvoľnenou viacpodlažnou bytovou zástavbou a nízkopodlažnými objektmi občianskej vybavenosti. Tieto nové zásahy necitlivo vstupujú do existujúcej historickej štruktúry svojim nevhodným merítkom i architektonickým výrazom.

Statická doprava je riešená v určitých častiach ako pozdĺžne státie, vyhradené v šírke dopravnej komunikácie.

Pešie komunikácie lemujú obojstranne hlavnú dopravnú tepnu, a medzi ulicami Karpatská a Námestie Sv. Trojice dosahujú šírku 10 – 12 metrov. Na tejto ploche sú v súčasnosti vjazdy do objektov, parkovanie a sadové úpravy s lavičkami. V cca 2/3 dĺžky tejto zóny Hlavnej ulice sa nachádza stromová aleja. Povrch peších komunikácií je riešený ako zámková dlažba s rôznou farebnosťou.

Atmosféru Hlavnej ulice ovplyvňujú fasády lemujúcich objektov.

STUPAVA'S MAIN STREET

The Current status definition

Stupava's main street passes through the cadastral city area in the direction of north-south and it also traverses the historic centre. This axis is strongly traffic loaded – 1st category road Bratislava – Záhorská Bystrica – Stupava – Lozorno – Malacky.

The main street is mostly lined with a low floor residential area with little polyfunctional urban structure. The part where this structure is missing, it is all filled with the free multi-storey residential area and low floor objects of amenities. Those new interventions with their not suitable criterion and architectural expression insensitively enter the existing historic structure.

In some part is the static transport solved as a longitudinal standing, reserved in width of the road.

Pedestrian communications line the main thoroughfare in both ways and they reach the width 10-12 meters between the streets Karpatská and Holy Trinity Square. Currently, there are entrances to the objects, parking and landscaping with benches. In circa 2 thirds of its length of this zone, there is tree alley. Pedestrian communication is adjusted with colourful interlocking paving.

The atmosphere of The Main Street is affected by lining objects facades.

NÁVRH RIEŠENIA

V návrhu sa zaoberáme časťou Hlavnej ulice medzi Námestím Sv. Trojice a Karpatskou ulicou. Táto časť má najväčší potenciál pre rozvoj, vzhľadom na výhodné šírkové parametre a kontakt s historickým námestím a Kaštieľskym parkom. Predpokladom kvalitnej pešej zóny je segregácia od automobilovej dopravy, čo je nutné riešiť napr. zeleňou, mobiliárom a pod.

Pešiu zónu po celej dĺžke navrhujeme zatriktívniť otvorením parteru príľahlych objektov a sprístupnením dvorov s presahom do pešej komunikácie. Pozornosť a podpora zo strany mesta by mala byť venovaná funkciám orientovaným na miestne tradície: predaj domácich poľnohospodárskych produktov, tradičných kulinárskych špecialít s prezentáciou ich prípravy, remeselných výrobkov a pod. Takto zatriktívnená zóna prispieje k rozvoju turistického ruchu, čo sa následne prejaví i v rovine ekonomickej.

Parkovanie návštevníkov v riešenej zóne sme vylúčili, okrem zásobovania s časovou segregáciou. Statickú dopravu navrhujeme riešiť pomocou záchytných parkovísk, čomu je potrebné venovať samostatnú pozornosť v koncepte celého mesta a zabezpečiť vhodnú pešiu dostupnosť. V riešenej zóne neuvažujeme s vyhradeným priestorom pre cyklotrasu, tá by zostala v kontaktnej polohe.

Mobiliár navrhujeme dizajnovovo zjednotiť s Námestím Sv. Trojice. Osvetlenie pešej zóny vhodne doplniť.

Fasády domov v riešenej zóne sú farebne rôznorodé, chaoticky pôsobia aj reklamné plochy a vývesné štíty, ako aj materiál stešných krytín. Objekty nemajú jednotnú výšku rímsy, tvary striech sú rôzne a rôzna je i výška hrebeňa.

Súčasný nevyhovujúci stav dokumentuje absenciu regulatívov v územnoplánovacej dokumentácii, ktorú niektoré európske štáty už majú a dôsledne dodržiujú, napr. Rakúsko, Francúzsko, Nemecko.

Doporučujeme zväziť cestu regulácie a inšpirovať sa historickou architektúrou mesta. Farebnosť fasád - biela, béžová, piesková, farebnosť striech - červená tehlová, plech - tma-vošedá, okná - drevo s tradičným historizujúcim členením. Reklamné plochy a tabule nahradiť historickými vývesnými štítmí.

Je to cesta k zachovaniu historického a kultúrneho dedičstva, úcty k tradícii. Táto cesta prinesie ekonomickú prosperitu mestu rozvinutím turistického ruchu.

THE SOLUTION DESIGN

In our design, we are dealing with main part of The Main Street between the Holy Trinity Square and Karpatská street. This part has the biggest potential for development considering the convenient width parameters and contact with the historic square and Castle Park. The assumption for good pedestrian zone is segregation from car traffic, which needs to be solved by greenery, furniture and so on.

We suggest making the pedestrian zone more attractive by opening the parterre of adjacent objects and courtyards with the overhang to the pedestrian zone. Attention by the city should be paid to traditionally oriented functions: sell of home-grown agricultural products, traditional culinary delights with the presentation, crafts and so on. Zone attractive like this will contribute to tourism development which will have results in economics, too.

We excluded parking zone there, besides supplying with time segregation. We suggest solving the static transport to which separate attention must be paid to the whole town concept and is also needed to secure adequate pedestrian access. We aren't considering reserved space for a bike trail, it would stay in contact location.

Furniture should be unified in design with the Holy Trinity Square and illumination should be appropriate added.

House facades are colourful. Billboards and signboards along with the roofing materials look chaotic. Objects don't have a unified height of cornice, roof shapes are different and also ridge height is different.

Current unsuitable status documents the absence of regulation in the town-planning documentation which some states of EU already have and keep (Austria, French, and Germany).

We suggest considering the way of regulation and inspiration of historic architecture of the town. Colour of facades - white, beige and sand; the colour of roofs - brick red, dark grey metal; windows - wood with traditional historic segmentation. Billboards should be replaced by historic signboards.

It's the way to reserving the historic and cultural heritage, and respect to tradition. This way will bring economic prosperity to the development of tourism.

”

Súčasný nevyhovujúci stav dokumentuje absenciu regulaívov v územnoplánovacej dokumentácii, ktorú niektoré európske štáty už majú a dôsledne dodržiajú, napr. Rakúsko, Francúzsko, Nemecko.

Current unsuitable status documents the absence of regulative in the town-planning documentation which some states of EU already have and keep (Austria, French, and Germany).

Cieľom bolo revitalizovať a modernizovať vybranú časť ulice v meste Stupava, ponúknuť ľuďom atraktívny verejný priestor a zároveň oživiť ulicu aktivitami a pohodlím. Revitalizácia zahŕňa pridanie ostrovčeka pre novú výsadbu vysokej a nízkej zelene pozdĺž ulice, vybudovanie novej autobusovej zastávky a tiež revitalizáciu dvoch terás, ktoré ponúkajú príjemné posedenie aj na tejto rušnej ulici. Terasy sú oddelené nízkou zeleňou a prestrešené ľahkými membránovými textilnými konštrukciami. Podlahy sú vybudované drevenými doskami. Revitalizácia zahŕňa aj vizuálnu čistotu a úpravu fasád budov eliminovaním vizuálneho smogu. Drevenné lamely na novom dizajne zástavky s jasnou modularitou umožňujú jej aplikáciu aj na iných miestach.

The aim was to revitalize and modernize the selected part of the main street in Stupava, we try to offer to people an attractive public space and at the same time revive street activities and people's comfort. Revitalization involves adding islands for new planting of high and low greenery along the street, construction of new bus stops as well as the revitalization of the two terraces, which offers comfortable seating even on this busy street. The terraces are separated by low vegetation and are roofed by light textile membrane structures. Floors are built from wooden planks. Revitalization includes visual clarity and eliminating visual smog on façades of buildings. Wooden slats on a new design of bus stops with bright flags modularity allows its application also in other places.

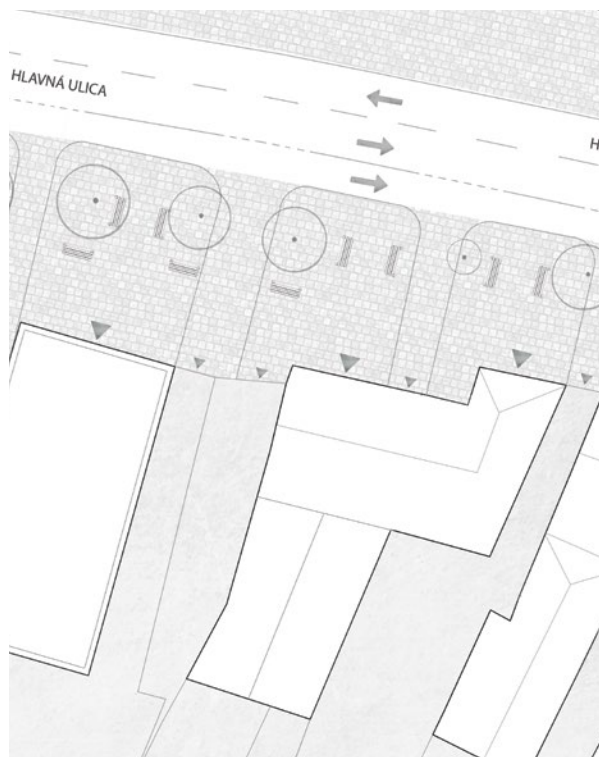

Ulica riešeného územia vzhľadom na svoju polohu pri hlavnej ceste a nevhodným parkovaním prirodzene odrádza obyvateľov zdržiavať sa tu. Pred objekty s rôznym funkčným využitím preto navrhujeme vytvoriť plochy pre vystavenie tovaru, ktoré prirodzeným spôsobom dostanú dynamický pohyb obyvateľov. Šírka uličného priestoru taktiež vytvára miesto vhodné aj pre umiestnenie terás poprepletaných pôvodnou gaštanovou alejou. Stromy, pod ktorými nájdeme výborný tieň, však netvorí nízku bariéru od hlučnej cesty, ktorú sme dotvorili vegetačnými ostrovmi.

Pozdĺž cestnej komunikácie nám tak vzniká výborný priestor pre cyklistický chodník, ktorý zabezpečí občanom rýchlejší a bezpečnejší presun v rámci frekventovanej hlavnej komunikácie. Vytvorením takýchto plôch pomedzi terasy, výklady a zelenej vegetačnej plochy by sa prirodzene vymedzila priama pešia trasa. Celkovou revitalizáciou tohto líniového územia je možné dosiahnuť formovanie príjemnej nákupnej a oddychovej zóny v historickej zástavbe s každodenným využitím.

Street of the area due to its location on the main road and inadequate parking naturally discourages its citizens from residing here. We propose to create space for exposure of goods before objects with different functional utilization that naturally receive the dynamic movement of people. Width of street space also creates place for a suitable location of terraces intertwined by original chestnut avenues. We find a good shade under these trees, but they do not form a low barrier from a heavy way, so we flesh out the vegetation islands.

Along the road there is excellent space for the bicycle path that will ensure faster and more secure moving for citizen. We can achieve pleasant shopping and leisure area in the historic part for everyday use by revitalization of this area.

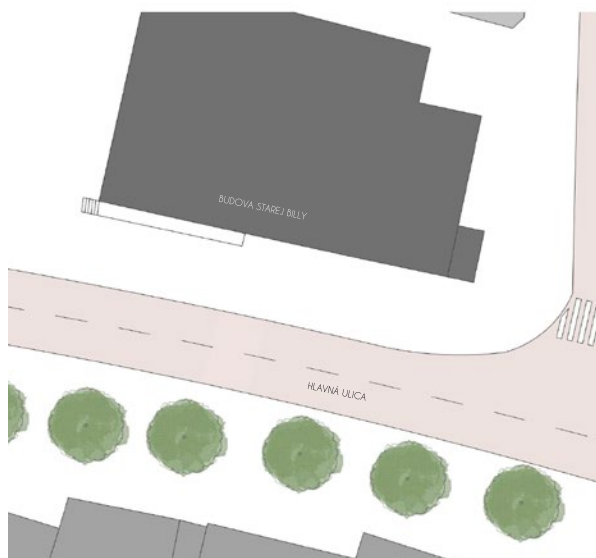

Rušná Hlavná ulica v kombinácii s vhodnými širkovými parametrami ponúka dostatočný priestor pre pohyb peších, prípadné posedenie a krátke príjemné rozhovory. Priestor pred nákupným centrom Billa, ktorý nie je príliš reprezentatívnu architektúrou mesta na jeho hlavnej osi, sme v návrhu premenili na tradičnú mestskú uličnú tepnu. Tú kedysi tvorila gaštanová aleja vysadená v roku 1908. V roku 1968 však prišlo k redukcii jedného pásu stromov kvôli rozširovaniu Hlavnej ulice. V návrhu ju dopĺňame novými, vhodnejšími odrodami, ktoré nie sú náchylné na choroby, typické pre pagaštan. Stromy v budúcnosti ponúknu výbornú zvukovú bariéru, ale aj tieň pri presune mestom.

Stromoradie doplnené vhodným mobiliárom, lavičkami, odpadkovými košmi, stojanmi na bicykle, spríjemnia nakupovanie, stretnutia okoloidúcich. Kulisa z tradičných tvarov domov, typických pre tento región, doplnených historickými fotografiami, umocní domácku atmosféru, vyzdvihne tradície a miesto spraví neobyčajne príjemným.

Busy main street in combination with appropriate width parameters provides sufficient space for the movement of pedestrians and any short pleasant conversation. Space in front of shopping center Billa, which is not representative architecture of the city on its main axis we turned to the traditional city street artery. Withdrawal of new chestnut alley in Stupava has a long tradition and it is great to continue with it. Trees in the future will offer excellent sound barrier but also a shadow moving through the city.

Alley will be completed by a suitable furniture, benches, bins, bike racks, enjoyable shopping experience, meeting passers-by. Scenery from the traditional shapes of houses - the typical for the region, supplemented by historical photographs, create a homely atmosphere, highlighting the traditions and make this meeting point extremely friendly.

AREÁL BÝVALEJ ŽELEZNIČNEJ STANICE

Definícia súčasného stavu

Areál bývalej železničnej stanice je vymedzený z južnej strany Železničnou ulicou, zo západu vodným tokom Mláka a zo severu ulicami Okružná a Bezručova. Z východnej strany je vzdialený cca 50 metrov od Hlavnej ulice. Je to priestor bývaleho koľajiska so zachovalou výpravnou budovou železničnej stanice, predstavujúci dĺžku cca 418 m a priemernú šírku 44m /plocha cca 20 000 m²/.

V súčasnosti sa jedná o opustené územie /Brownfield/ s odstráneným koľajiskom, nespevnenými plochami a s náletovou zeleňou. Objekt samotnej železničnej stanice je nevyužívaný a schátraný. Na severnej strane územia sa nachádzajú nové, viacpodlažné bytové domy a polyfunkčné objekty. Z južnej strany uvažované územie lemuje zóna nových rodinných domov a priemyselný areál.

Železničná trať historicky predstavovala spojenie Stupavy s Viedňou, bola postavená na konci 19. st. rodinou Károlyiovcov. Nazývala sa familiárne Stupavka. V rokoch 1930 bola zavedená pravidelná štátna autobusová doprava na trase Stupava - Bratislava. Premávka zoslabla a pokles cestujúcich sa výraznejšie prejavil až po 2. sv. vojne. Osobná železničná doprava na tejto trati bola zrušená v roku 1979, nákladná v roku 2004. Trať bola zrušená v roku 2008. Koľajnice boli v celej dĺžke odstránené v roku 2012. Dodnes sa zachovala staničná budova, táto predstavuje typizovanú staničnú budovu Rakúskych štátnych železníc /StEG/ na Slovensku, ktorá trať aj postavila. Celé územie pôsobí schátralo, opustene a neadekvátne k novej bytovej výstavbe. V územnom pláne mesta sa uvažuje o jeho využití na športovo-rekreačné účely.

FORMER RAILWAY STATION

The Current status definition

Area of a former railway station is defined by the Railway Street from South, by watercourse Mláka from the West and by streets Bezručova from the North Circular. From the east side it is located about 50 meters from the main street. This area is former rail yard with preserved Railway station building, it is about 418 m length and 44 meters width / area of approximately 20,000 m² /.

At present, it is a deserted land / Brownfield / with removed trackage, loose surfaces and equipped with a flight greenery. The object of the station itself is unused and dilapidated. On the north side of the area there are new multi-storey residential buildings. The south side of the considered territory bordered area of new houses and industrial areas.

Railway line used to connected Stupava with Vienna and It was built in the late 19th century by Károlyi family. It was called familiarly Stupavka. In 1930 it was introduced regular state bus service on the route Stupava - Bratislava. Traffic was weakening and decline of passenger has pronounced effect after 2nd World war. Passenger rail traffic on this line was canceled in 1979 and freight in 2004. The track was abolished in 2008. The rails were removed the entire length in 2012. The station building is still preserved. This is a standard station building of the Austrian State Railways / StEG / Slovakia, which also built the track. The whole territory operates a dilapidated, abandoned and inadequate to new housing. The zoning plan of the city is considering its use for sports and recreational purposes.

NÁVRH RIEŠENIA

Územie má atraktívnu polohu v kontakte s Hlavnou ulicou a v kontexte s navrhovanou hierarchiou verejných priestorov mesta. Navrhované funkčné využitie územia na športovo-rekreačné účely je optimálne vzhľadom na susednú zástavbu obytnej zóny. Riešené územie považujeme z historického hľadiska za veľmi cenné. Jeho zachovanie a revitalizácia bude potvrdením „Génia Loci“ tohto miesta.

V území bude dominovať peší pohyb. Návrh peších trás z hľadiska urbanistického logicky rešpektuje prepojenie peších zón.

Automobilová doprava ostáva na okolitých uliciach nezmenená, doplnená je len o parkovanie na ulici Železničnej, Okružnej a Bezručovej. Záchytné parkovisko navrhujeme na riešenom území za budovu železničnej stanice. Samostatnú myšlienku tvorí návrh cyklotrasy s nástupom pri železničnej stanici, ktorá pokračuje na Devínske Jazero ako spomienka na bývalú železničnú trať dlhú 6,5 km.

Pešie trasy delia územie na menšie celky, ktoré budú mať rôzne funkčné využitie s prihliadnutím na všetky vekové kategórie:

- športovo-rekreačné: detské ihriská, bežecké trate, scate park, crossfit, lezecká stena, ihriská pre loptové hry a pod.
- kultúrno-spoločenské: letné kino, multifunkčný verejný priestor, exteriérová expozícia, plochy pre piknik
- vybavenosť: zariadenia pre občerstvenie, toalety, sprchy, šatne.

Pri návrhu sme sledovali zachovanie atmosféry bývalých čias – zrevitalizovali sme budovu železničnej stanice a navrhli sme umiestniť fragmenty bývalého koľajiska do celého územia.

Objekt železničnej stanice bude mať nové funkčné využitie – kaviareň, predajňa, železničné múzeum. Nevylučujeme ani prístavbu, ktorá môže zatraktívniť túto lokalitu a zvýšiť kapacitu poskytovaných služieb.

Dve prezentované práce potvrdzujú potenciál územia nielen z pohľadu športovo-rekreačného využitia, ale aj kultúrno-spoločenský potenciál z pohľadu obohatenia mesta Stupava o cenný historický kontext.

THE SOLUTION DESIGN

The area has an attractive location in contact with the Main Station and in context with the designed hierarchy of surrounded areas in town. The design of functional use of the area for sport and recreation is optimal due to neighbouring apartment zone. Our design is from the historic point of view very valuable, its preservation and revitalization will confirm this town's genius loci.

The pedestrian zone would be dominant in this area and its design from the urban point of view logically respects connections of those zones.

Traffic stays unchanged, just parking zone on Železničná, Okružná and Bezručová streets will be appended. We suggest locating the supporting parking on the area behind the train station. The idea itself consists of a design of bike trail with the boarding near the train station which continues to Devín lake as a memory of former 6,5km long trail.

Pedestrian zones divide areas to smaller areas with its own individual function, different age categories are taking into account:

- sport and recreation: playground, running tracks, skate park, CrossFit parks, climbing wall, ball games playground and so on,
- culture and social events: summer cinema, multifunctional public area, exterior exposition, picnic areas,
- facilities: snag stands, toilets, showers, changing rooms.

We were trying to keep the old time's atmospheres – we revitalised main station building and suggested to place fragments of former trail to the whole area. The object of the main station will have new function use – coffee house, shop, railway museum. We don't exclude additional building which can make this location more attractive and higher the capacity of provided services.

Two already presented works confirm this area potential not only because of the sport and recreational use but also because of the cultural and social potential which can enrich Stupava with historical context.

„Kráčam od Jazera. Boriny, domčeky, záhrady, polia, lúky a do toho vtáčí koncert podfarbený bzukotom hmyzu. Sadám si k tebe. Hľadím ponad polia na Kobylu, pričupenú, pripravenú vyskočiť a dať sa do radostného behu. Karpaty, Stupava a nad ňou Pajštún, čo ju stáži. Podvedome sa obzerám, či spoza ohybu nevybehne Kačenka v čele vláčika Stupavka alebo či nevidím aspoň jej dym. Ale kdeže! Tá dávno prestala chodiť. Aj Karkulka na železničnej stanici v Stupave ostala len ako v rozprávke. Ktohovie. Dobre mi tu je! Stvorenie kôl dokola a v stvorení ty, Stupavka, železné diela ľudských rúk, a k tomu pokoj, tiš, pastva pre oči, radosť pre dušu. Stupavka, pripadá mi, ani čo by si tu bola odjakživa, ako by si bola súčasť stvorenia. Si skromná a bohatá zároveň. Kam pozriem, kôl teba samý raj. Kto by si ťa nezamiloval?“

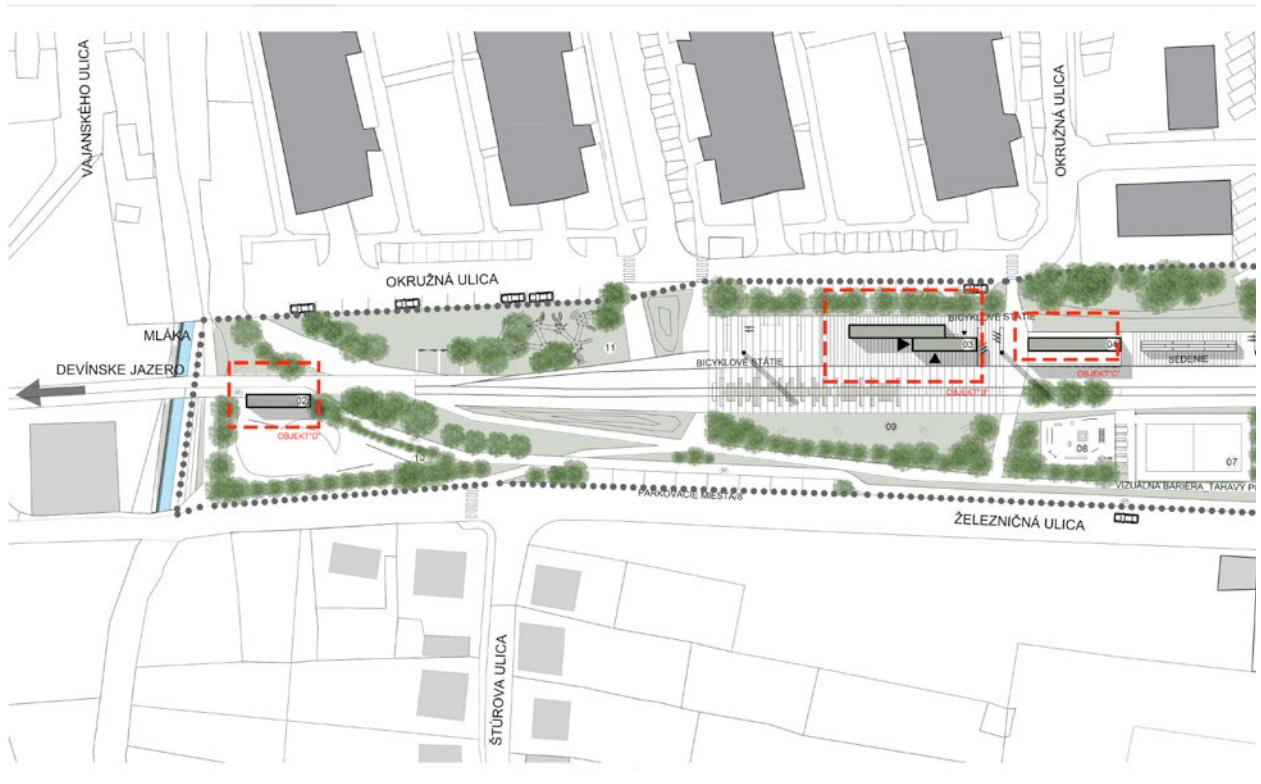
„I am walking from the Boriny lake, houses, gardens, fields, meadows, and to all of it, bird concert coloured with bug's drone. I sit next to you, looking at Kobyla above the fields, squatting, ready to jump and happily run. Karpaty, Stupava and above it all Pajštún who protects her. I am subconsciously looking back to see, if Kačenka won't come in the head of train Stupavka or if I won't see at least its smoke. But no! It stopped a long time ago. And Karulka stayed in the train station in Stupava just like in the fairytale. Who knows. I feel good here. Creature round and round and in this creature – you – Stupavka, iron works of human hands, and to its peace, quiet, feast for the eyes, happiness for the soul. Stupavka, it seems to me like you have been there since forever like you were the part of that creature. You are modest and rich at the same time. Wherever I look, there's paradise everywhere around you. Who wouldn't become fond of you?“

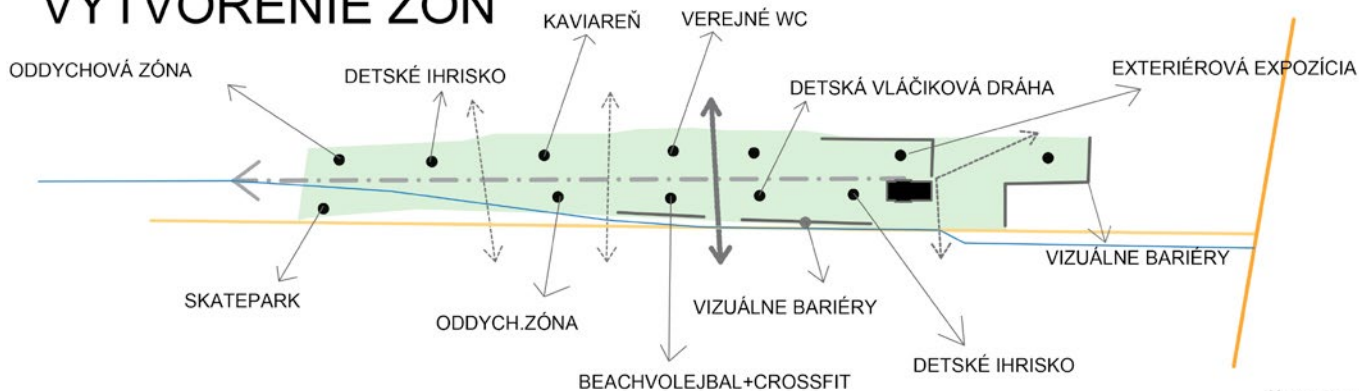

Nárh rekreačno-športovej zóny vo v súčasnosti nevyužíva-nej lokalite rešpektuje pešie trasy a napája sa na existujúcu cyklotrasu. Okrem rôznych druhov outdoorových aktivít vytvárame aj atraktívny mestský verejný priestor s revitalizáciou existujúcej stavby v riešenom území. Aktívne ich zapájame do navrhovaného areálu s novým aktuálnym doplnkovým funkčným využitím a zachovávame tak „genius loci“ celého územia. Vytvárame novú vybavenosť naplnenú objektami ako priestory pre občerstvenie s príslušným zázemím, verejné toalety, železničné múzeum s externou expozíciou.

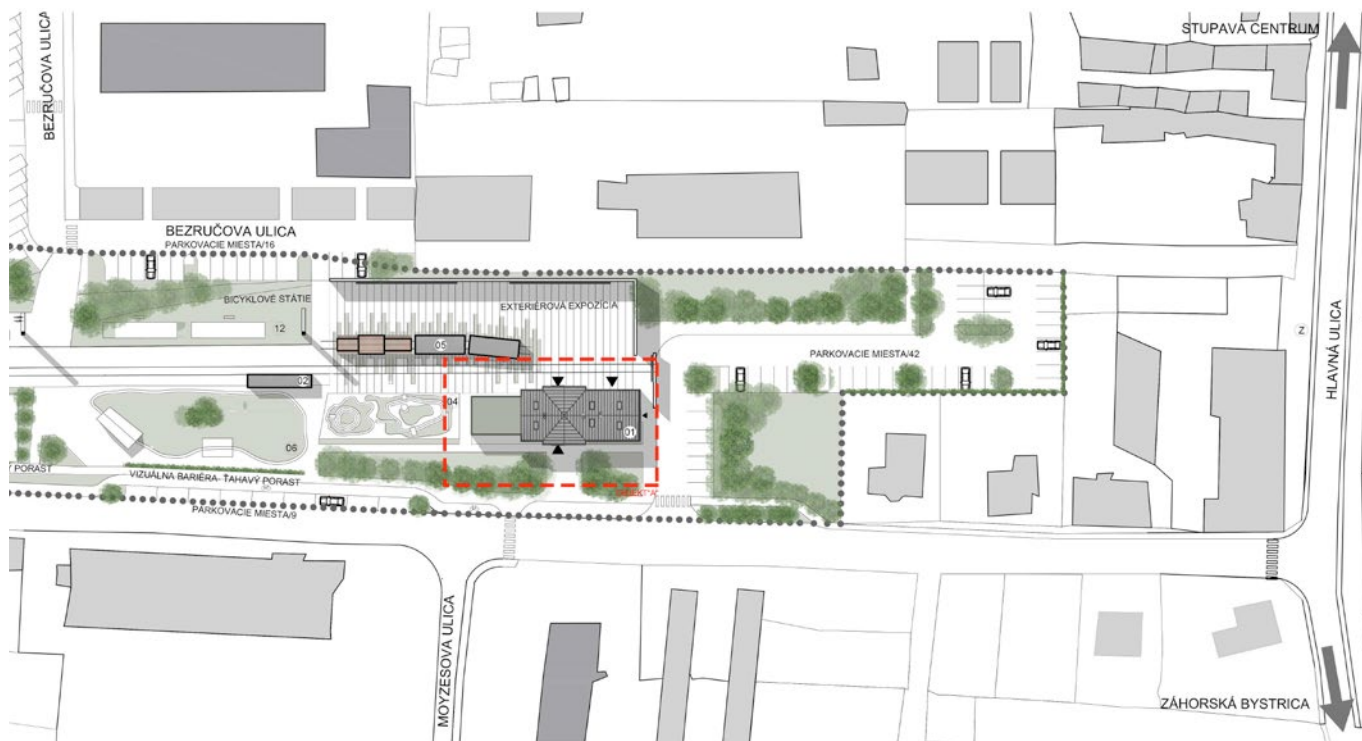
Desing of recreational - sports zone in currently unused area respects the walking trails and connection to the existing cycle route. In addition to various kinds of outdoor activities we create attractive urban public space, which contains revitalization of existing structures in the area. I actively involve them into the new area design. they gain new use full of complementary functional, but I strictly preserve „genius loci“ of the entire area. We create also new objects filled with amenities such as rooms for refreshments with the appropriate facilities, public toilets and railway museum with external exposure.

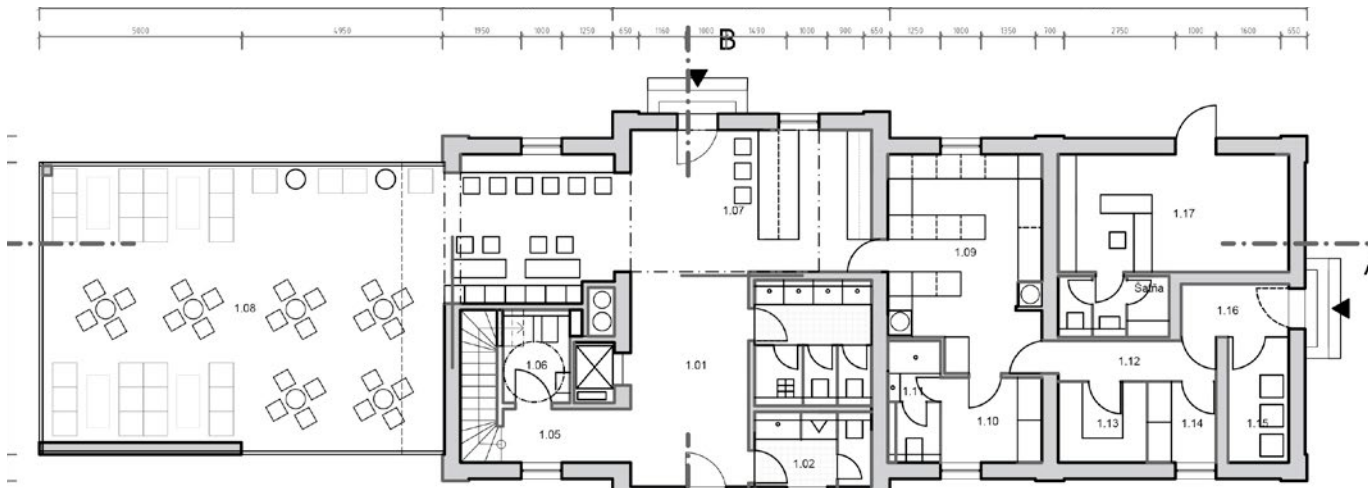

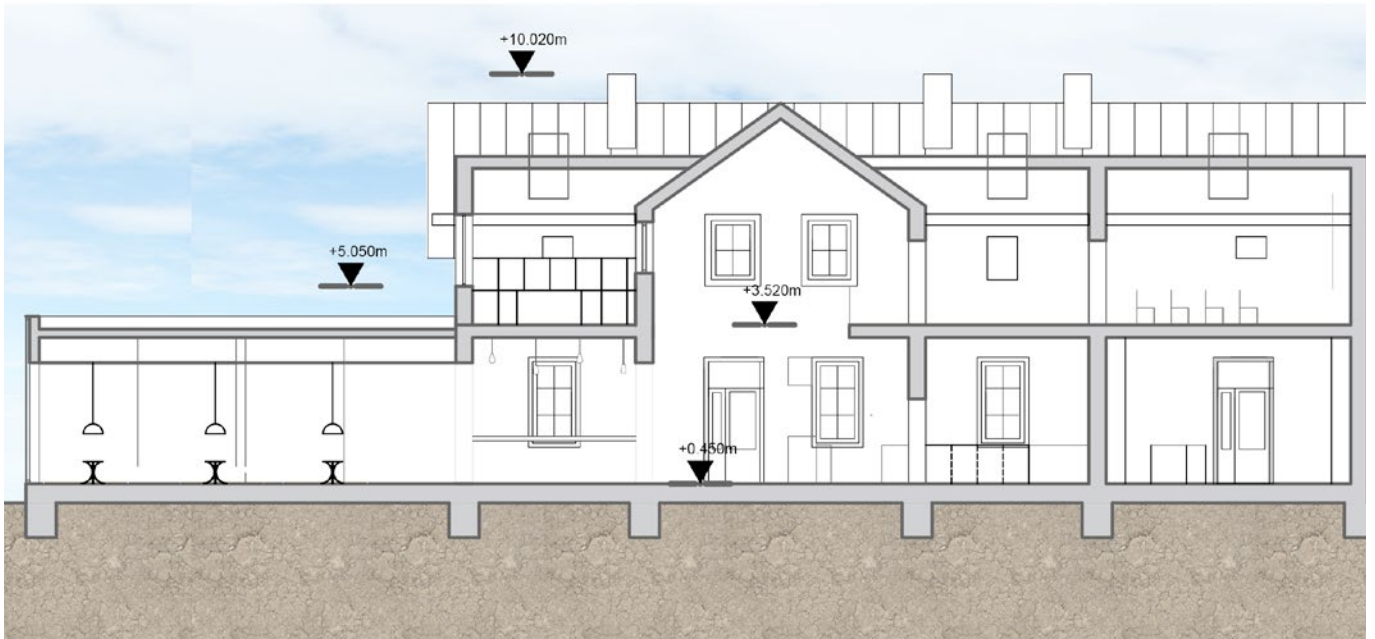
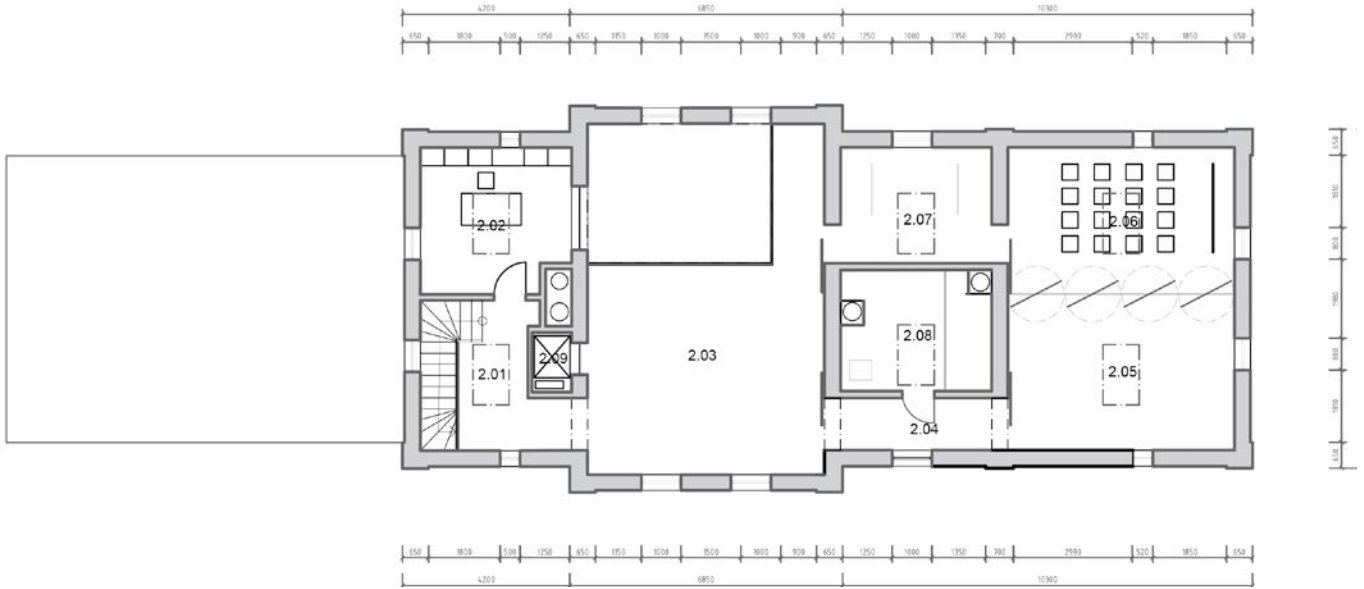
VYTVORENIE ZÓN

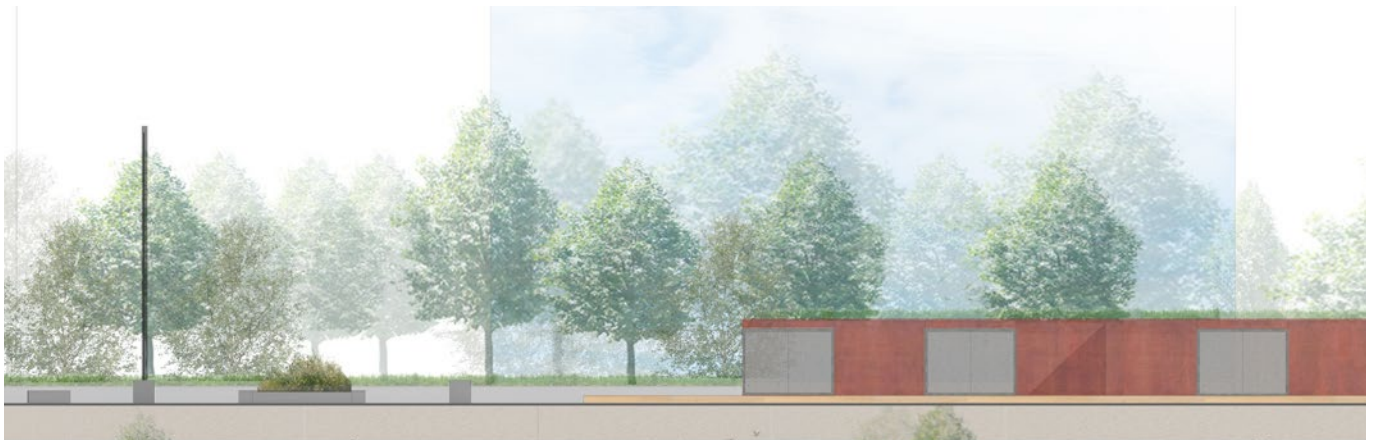

03 VYTVORENIE

5 krokov k vytvoreniu vysoko výkonnej komunity

1. Zvýšenie mobility

Prístup ku komunikáciám, rôzne formy dopravy ako chôdza, beh, bicykel

2. Zameraná intenzita

Prípustný peší dosah k ďalšiemu centru využitím „pravidla palca“ a vývoj v priebehu času, budúce inovácie

3. Intenzita chodcov

Prepojenie peších trás a aspoň dvaja chodci vedľa seba s doplnenými krajinnými prvkami

4. Milovaný verejný priestor

Vytvorenie centrálnej štvrte, sieť priestorov prispôsobených podnebiu

5. Sociálny život

Úroveň životnosti, časovo prístupné možnosti /ráno, deň, noc/ a ponuka služieb

5 steps to create a highly efficient community

1. Movement increase

Access to communications, various forms of transport such as walking, running, biking

2. Focus on intensity

Pedestrian permissible to reach other centers of use, „rule of thumb“ and evolution over time, future innovations

3. The intensity of pedestrian

Link walking trails and at least two pedestrians side by side with the addition of landscape features

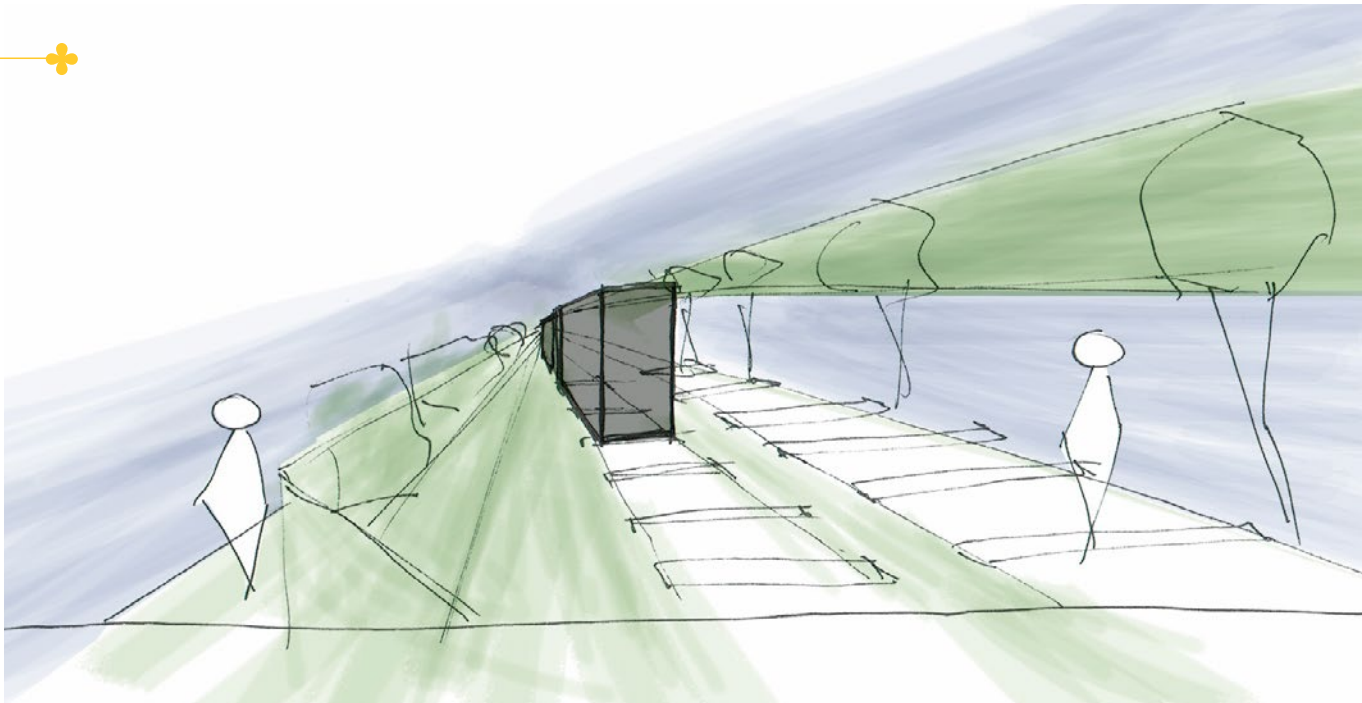
4. Beloved public space

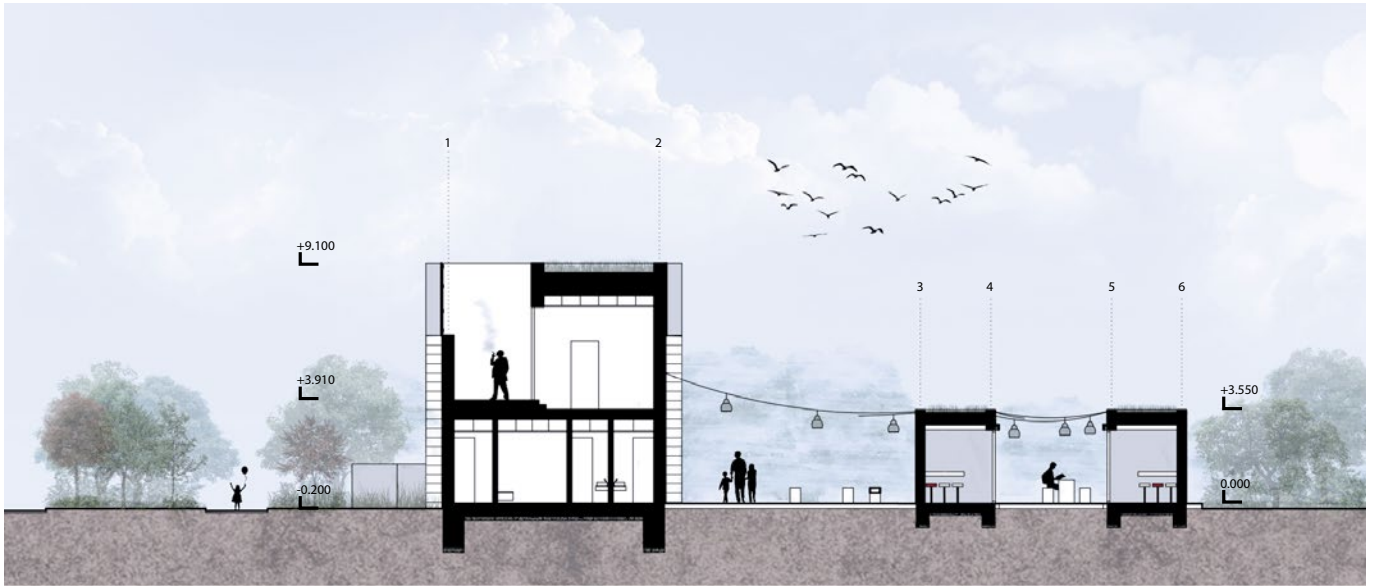
Create central areas, network of spaces adapted to the climate

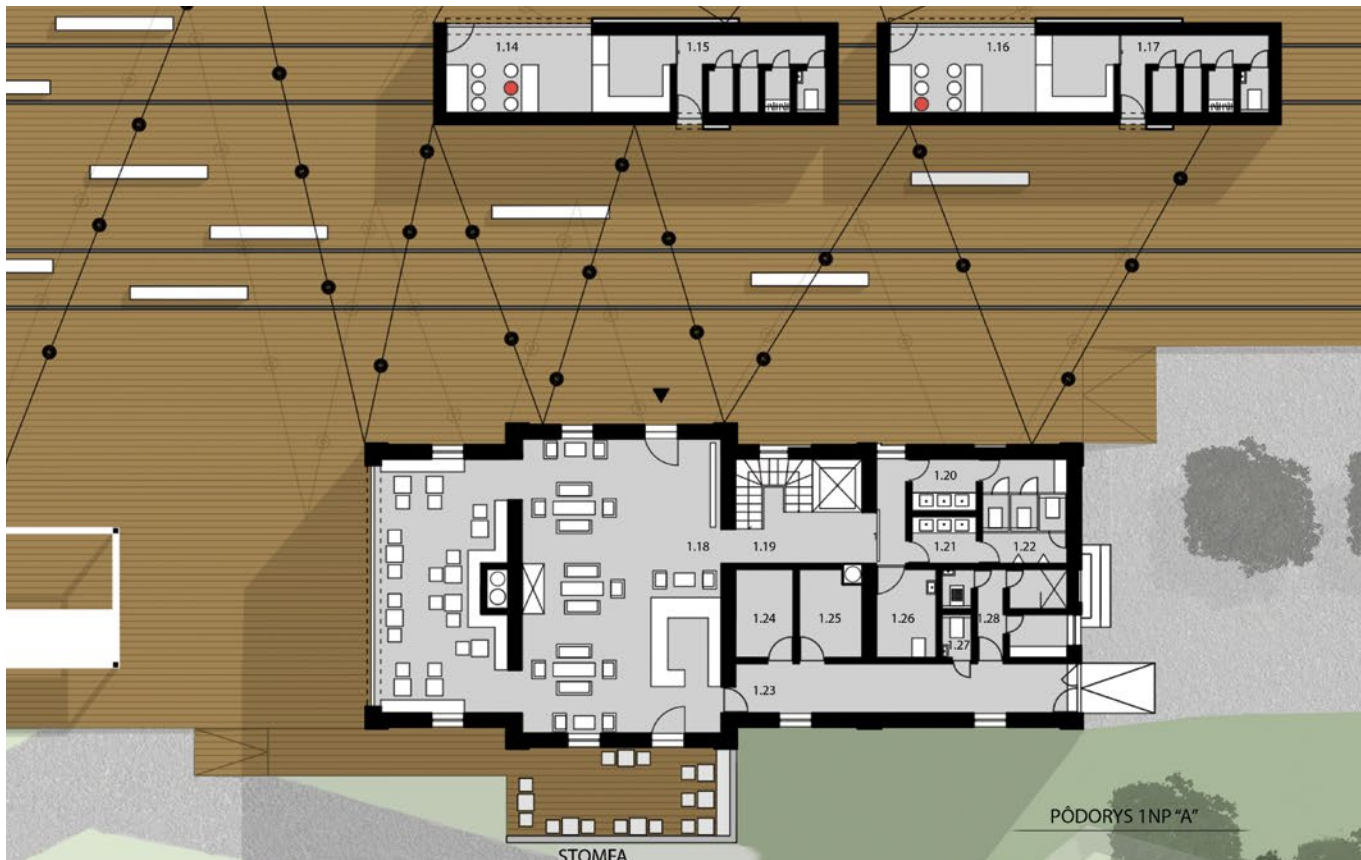
5. Social Life

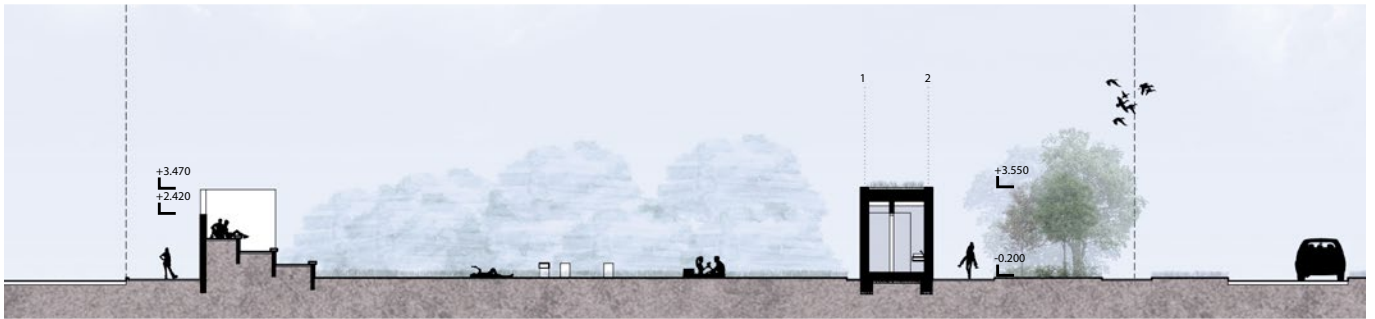
Level of life time opportunities available /morning, day, night/ and offer services

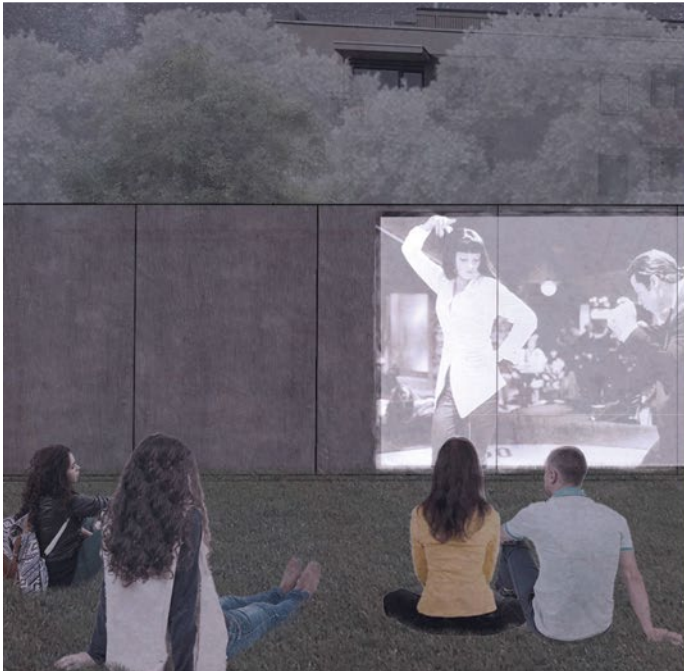
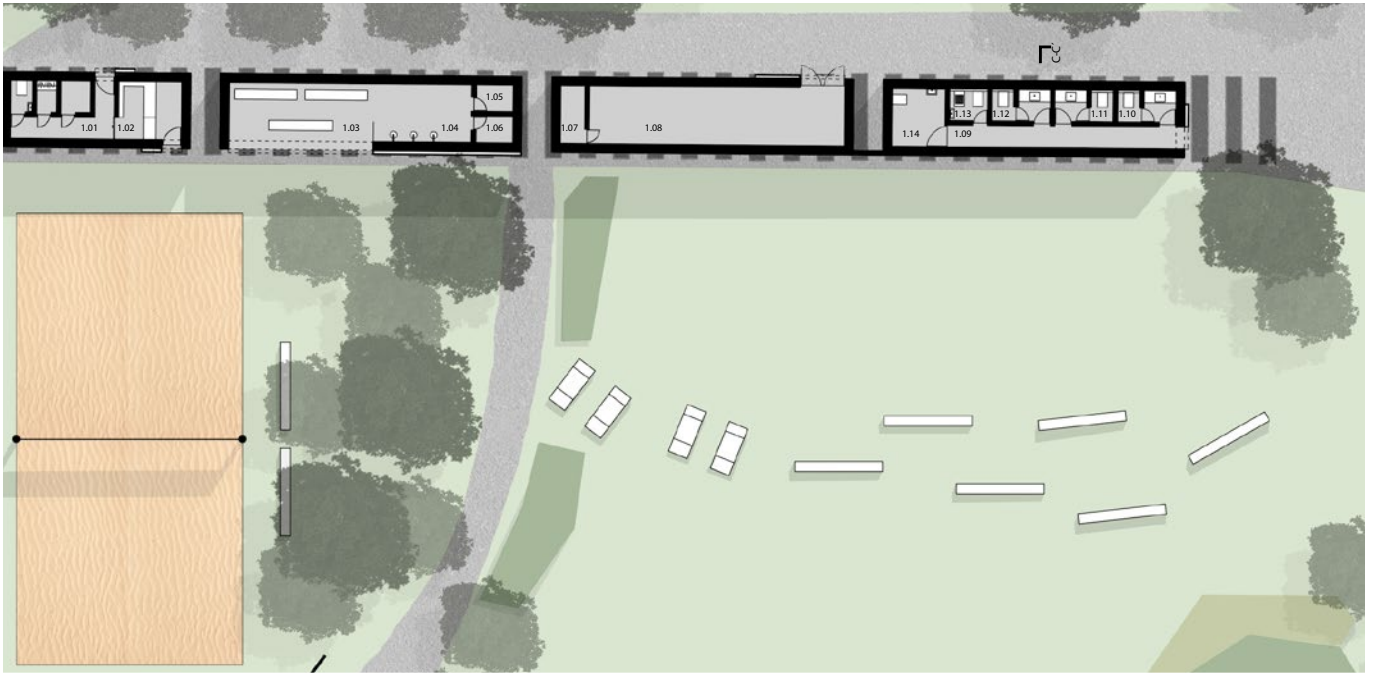

AREÁL KULTÚRNEHO DOMU

Definícia súčasného stavu

Riešené územie je vymedzené zo severu ulicami Cementárska a Agátová, z východu jestvujúcou mestskou zástavbou, z juhu vodným tokom Mláka a zo západu Kultúrnym domom. Územie je voľné, zastavané iba čiastočne. V severnej časti na Agátovej ul.č.7 sa zachovala šľachtická kúria, postavená rodinou Troyerovcov koncom 18. stor., pôvodne s rozsiahlym hospodárskym dvorom a záhradou. Zachovaná uličné krídlo s prístavbou je už len torzom pôvodnej kúrie, znehodnotené i necitlivou prestavbou. Tento pôvodne zaujímavý architektonicko-urbanistický komplex Barónové alebo Na barónovom /cit.Greguš M., Lenhart J., Posledný stupavský barón/, patrí k posledným historicky cenným stavbám Stupavy.

Pred hlavným vstupom do Kultúrneho domu je parkovisko a z bočnej strany smerom k potoku sa nachádza drevený prístrešok so sedením pre exteriérové spoločenské akcie mesta. Konajú sa tu najmä v sobotu týždenné trhy. V severnej časti pred budovou Kultúrneho domu je pamätník obetiam 2. sv. vojny s názvom „Kvet vďaky“. Bol postavený v roku 1975 podľa návrhu akad. mal. Milana Spála. Potok Mláka má zanedbané a znečistené brehy. Prístup na pozemok je z južnej strany cez most v nevyhovujúcom technickom stave, ktorý pokračuje ulicou Bezručova – táto cesta pretína v strede nami riešené územie.

Priestor pred Kultúrnym domom po ulicu Agátová až po tok Mláky je spevnený – kombinácia betónovej dlažby a makdanu. Priestor medzi kúriou a vodným tokom je vysypaný štrkom – nachádza sa tam zopár vzrastlých stromov. Celý priestor pôsobí zanedbano, nevlúdne, čím neláka obyvateľov k trvalejšiemu pobytu a poväčšine živa prázdnotou. Územie je nárazovo využívané na rôzne akcie organizované mestom:
- Jarmoky – Svätjakubský, Veľkonočný a Stupavské trhy,
Stupavské hody, Župné Vianoce, Pivoľest a Dni zelá.

CULTURAL CENTRUM ZONE

The Current status definition

This area is limited from the north by the Cementárska and Agátová streets, from the east by existing urban area, from the south by Mláka stream and from the west by Town Cultural and information centre. The area is free, only partially built. On the Agátová street number 7 from the north side, there is a restored aristocratic mansion built by Troyer family at the end of 18th century, originally with great farmstead and garden. Restored street wing with the additional building is now only a fragment of the original mansion, discarded also by insensitive reconstruction. This originally interested architectural and urban complex called Barónové or The Last Stupava's Baron, belongs to last historically valuable buildings of Stupava.

In front of the main entrance to the centre is a parking lot and from the lateral edge towards the river, there is a wooden shelter with the seats for exterior cultural events in the city. In front of the centre from the north side, there is a memorial „Flower of Thanks“.

The stream Mláka has rundown and impure shores. The entrance to the area from the south (urban area) is through the little bridge which is in not suitable technical condition. It continues through Agátová street which cut through our area.

The area between the mansion and stream is gravel spilt, there are few aged trees. The whole area looks very neglected, unkind, which is unattractive for residents to longer stay and is mostly empty. Area is fitfully used for different events organised by city:
- Saint Jacob Market, Christmas Market, Stupava's markets, Stupava feast, County Christmas, Beerfest and Days of Cabbage.

NÁVRH RIEŠENIA

Uvažované územie má mimoriadny potenciál z hľadiska v Stupave chýbajúceho kultivovaného zhromažďovacieho priestoru pre väčšie akcie. Pretože organizované akcie majú krátkodobý charakter, našim zámerom je vniesť do tejto lokality život a udržať jeho každodennú atraktivitu – tým by sa dôstojne zapojil do nami navrhovanej štruktúry mestských verejných priestorov.

Celý navrhovaný areál chápeme ako pešiu zónu, s výnimkou časovo segregovaného zásobovania.

Pri návrhu sme sledovali zachovanie rýchlo zanikajúcej histórie Stupavy, nostalgický návrat do nedávnej minulosti – navrhujeme rekonštrukciu existujúcej kúrie a jej prístavby s využitím pre gastronómiu a drobný predaj tradičných výrobkov. Plocha vedľa kúrie bude slúžiť ako trhovisko. Kontaktný priestor pri potoku bude variabilne využívaný. Areál doplníme zeleňou a osvetlením. Drevený prístrešok navrhujeme nahradit' hlavným pódium pre kultúrne podujatia s využitím zázemia pre účinkujúcich na kultúrnych podujatiach. Súčasťou nášho zámeru je i úprava vodného toku terasami, ktoré budú slúžiť pre pobytový relax.

Parkovanie navrhujeme presunúť do okrajovej polohy na miesto dnešného detského ihriska - bude prístupné z Agátovej ulice. Detské ihrisko presúvame do kludovej zóny zelene. Ďalšie záchytné parkovisko navrhujeme citlivo umiestniť do obytnej zóny za mostíkom.

Celkovou revitalizáciou tejto lokality by sme chceli formovať nové mestské centrum, ktoré bude slúžiť ako multifunkčný priestor, sezónne i každodenne využívaný. Počas letných mesiacov vytvorí zázemia na kultúrne akcie rôznych druhov, v zime zasa optimálny priestor na združovanie sa obyvateľov na Vianočných trhoch. Cez víkendy budú prebiehať rozsiahlejšie trhy a počas pracovných dní bude územie novozorganizované a prístupné širokej verejnosti.

Revitalizačný koncept umožňuje etapizáciu jeho výstavby, teda krokové riešenie jednotlivých úprav. Začiatočnou etapou by sa uvoľnil priestor s dreveným prístreškom, jeho drevená konštrukcia by bola transformovaná do jednotlivých stánkov trhoviska, pódium premiestnené. Následne by bolo vhodné realizovať navrhnuté spevnené plochy a plochy zelene, vrátane úpravy potoka a presunutie detského ihriska. Samostatnou etapou je revitalizácia historickej kúrie, ktorá by podčiarkla a dotvorila atmosféru tejto lokality a uzavrela by proces humanizácie riešeného priestoru.

THE SOLUTION DESIGN

This area has exceptional potential from the point of view of missing cultivated meeting space for bigger events in Stupava. Because of the short-term character of events, our intention is to bring life to this location and keep its everyday attractiveness – this is why it has joined our design structure of city public areas with its dignity.

We understand this area as the pedestrian zone, except the time segregated supply.

During our design we have watched the restoration of fast merging history of Stupava, nostalgic return to recent history – we suggest reconstructing the existing mansion and its additional building and use it for gastronomy and small sale of traditional products. Contact area next to the stream would be use variable. We will also add greenery and illumination. We suggest replacing the wooden shelter with the main stage for cultural events. Part of our intention is also adjustment of the stream by terraces serving for residential recreation. We suggest to move the parking lot to the peripheral area, to the current playground – it would be accessible from Agátová street. We move the suggest playground to calm green area. Another parking lot we suggest placing to urban zone behind the bridge.

By total revitalisation of this location, we would like to form new city centre, which would serve as a multifunction area used every day and also during seasons. In the summer it would create the place for cultural events of many kinds, in the winter it would be the optimal area for inhabitants meeting at Christmas markets. During the weekends there would be markets and in work days, this area would be newly organised and available for the public.

Revitalization concept enables proceeding of stages of its construction which means solving the individual adjustments step by step. In the first phase, we would free the area with wooden shelter, its wooden construction would be transformed into individual market stands and the stage would be moved. It would be appropriate to realise suggested reinforced areas and green areas, including the stream adjustment and move of the playground. Individual phase is the revitalisation of the historical mansion which would underline and create the atmosphere of this location and it would end the process of humanisation.

ZÁVODNÝ KLUB CEMENTÁŘ

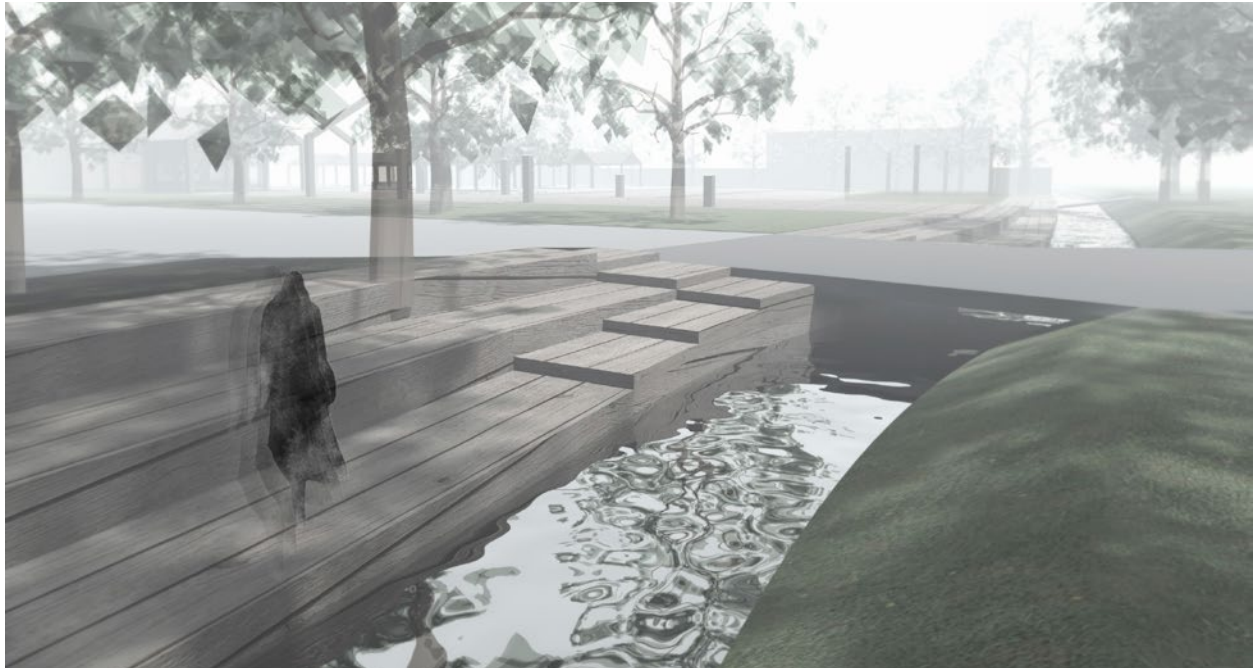

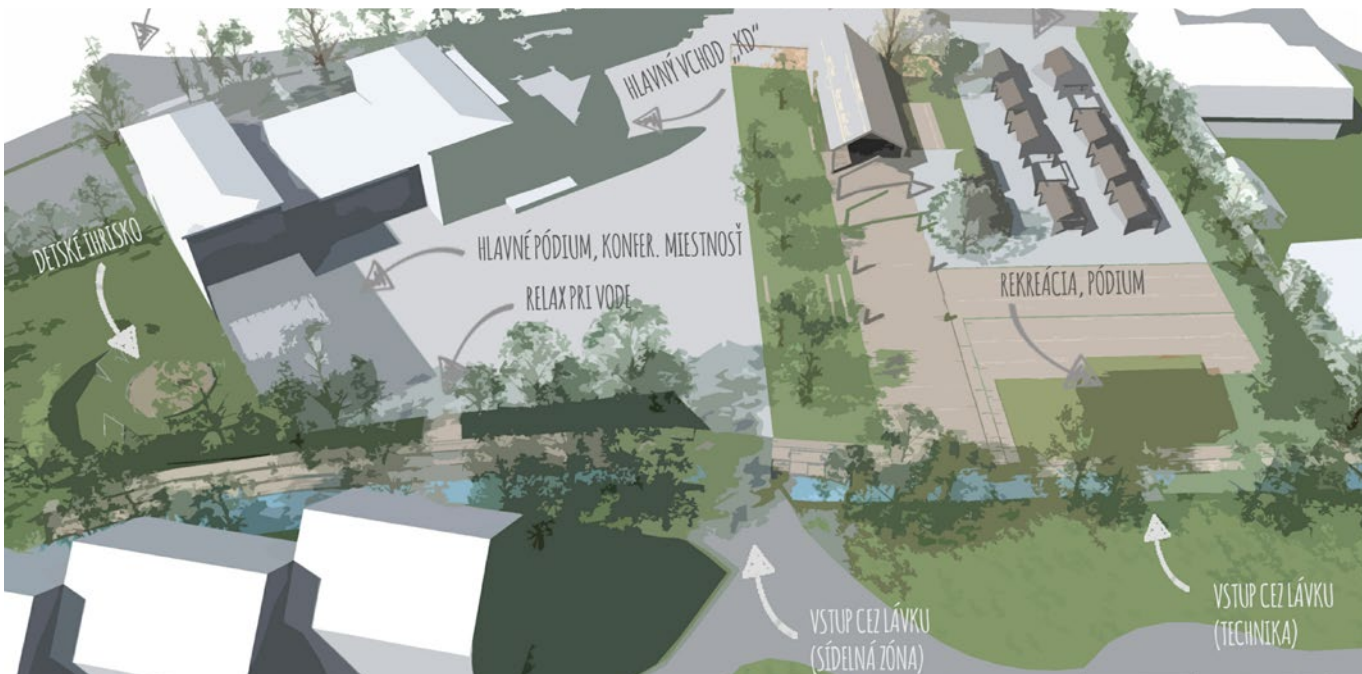
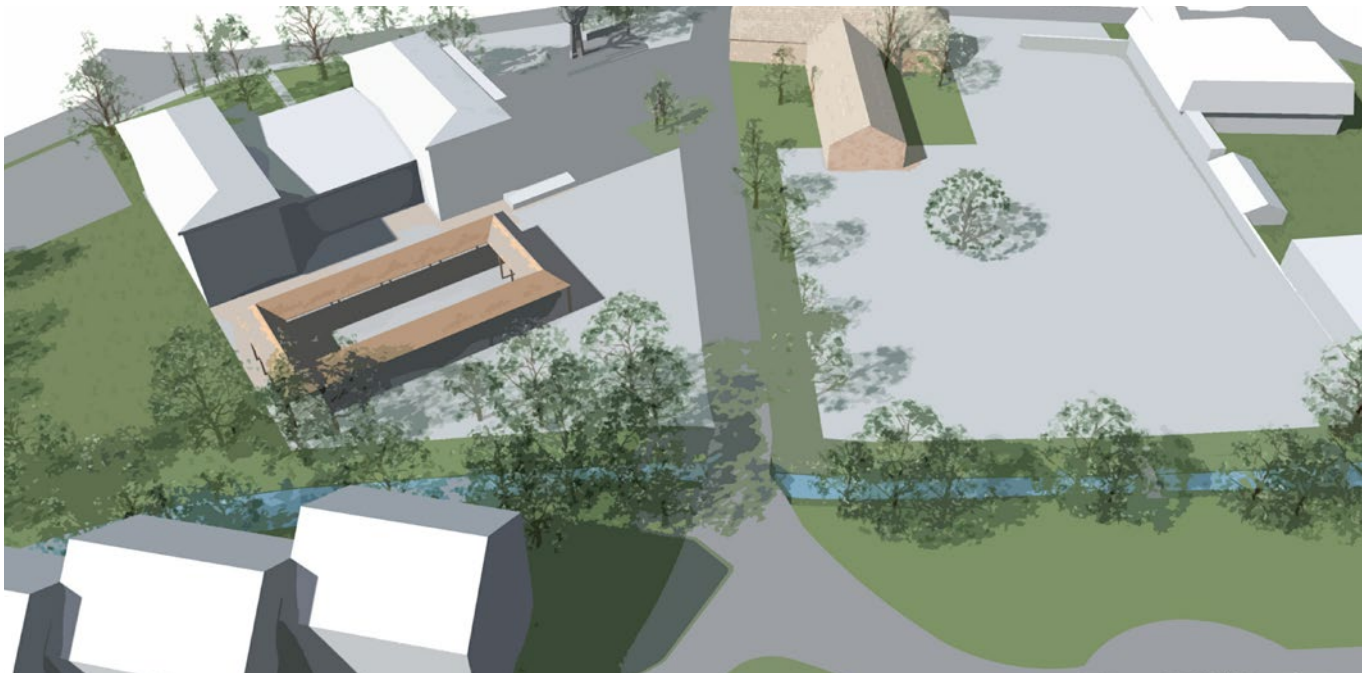
V okolí Kultúrneho domu v Stupave sa momentálne nachádza prostredie, ktoré je pre kultúrne využitie v meste nedostačujúce. Dôvodom sú zanedbané a schátrané priestory, ktoré svojou nevládnosťou prirodzene odrádzajú obyvateľov od zdržovania sa v tejto lokalite. Revitalizáciou tejto lokality je možné dosiahnuť formovanie nového mestského centra na združovanie sa obyvateľov počas tzv. vianočných trhov. Pre vonkajšie kultúrne udalosti by bolo vhodné vyčleniť priestor, ktorý bude funkčne spĺňať požiadavky, ktoré sú kladené na verejné priestory a zároveň bude priamo napojený na kultúrny dom. Vytvorí sa tak vhodné podmienky na koncerty, vystúpenia či predstavenia, ktoré vyžadujú rozsiahlejšie technické zázemie a priestory.

Samotná kúria dostane nový vzhľad – bude vytvorený polyfunkčný deliaci prvok medzi jednotlivými funkciami v území. Ako jeho pokračovanie v smere kolmom na potok bude umiestnená drevená stupňovitá konštrukcia, orientovaná na vodný tok a revitalizovanú zeleň v jeho okolí. Práve tieto miesta sezónne poskytnú kultúrno-relaxačné exteriérové priestory. Cez víkendy budú prebiehať rozsiahlejšie celoročné trhy a počas pracovných dní bude okolie kultúrneho domu a potoka efektívnejšie zorganizované a príjemnou formou prístupné širšej verejnosti.

The current environment located around cultural house in Stupava is for cultural activities insufficient. The reasons are neglected and dilapidated premises, that it is not welcoming and it naturally discourage citizens from staying in this area. The overall revitalization of this location may be achieved new town center, which will serve as a multifunctional space, for occasionally event but also used everyday. For outdoor cultural events, it would be appropriate to allocate space that will fulfill the requirements that are placed on public spaces and will also be directly connected to the cultural house. This entails the appropriate conditions for concerts, shows and performances that require extensive technical facilities and premises.

Mansion itself should get a new look - its perimeter walls will create multifunctional dividing element between the functions in the territory. As a continuation of the direction perpendicular to the stream will be placed wooden tiered structure-oriented and revitalized watercourse greenery around it. It is these places season, the cultural and outdoor relaxation areas. During weekend there will still run extensive year-round markets and but what is more each day the neighborhood of cultural center and stream will be more efficiently organized and will offer pleasant form available to the public.

ZÁVER

Téma verejného mestského priestoru je v modernej európskej spoločnosti výsostne aktuálna. Aktívne sa k nej vyjadrujú mladí ľudia, ktorí cestujú, majú možnosť porovnávať a majú nezaťažený pohľad, energiu a chuť na zmenu. Verejné priestory európskych miest ponúkajú silné zážitky v obnovenom a zrevitalizovanom mestskom prostredí. V obnovenom priestore má dominantnú polohu pešia chôdza, ktorú zatriktívujú vhodne zvolené aktivity a kreatívna práca s prírodnými faktormi - voda, zeleň, svetlo a zvuk.

Laik však nedokáže postihnúť odbornú rovinu tejto širokej problematiky. Tá patrí do kompetencie urbanistov – architektov a skupiny odborníkov z oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, ochrany pamiatok, histórie, ekológie, ekonomie, umenia, legislatívy i verejnej správy, ktorí sa podieľajú na tvorbe územných plánov, kde problematika verejného priestoru má dôležitú polohu, je regulovaná a koordinovaná. Absencia revitalizovaného aktívneho verejného priestoru je pocítovaná všetkými vekovými skupinami. Niet kam ísť s malým dieťaťom, chýbajú priestory na hru a pohybové aktivity pre rôzne vekové kategórie detí a mládeže, oddychové zóny pre starších ľudí. Chýba kontakt s prírodným prostredím, ktoré má vplyv na duševnú pohodu a priamy dosah na zdravotný stav obyvateľov. Človek, ktorý žije v nevyhovujúcom, autami ovládanom meste hľadá odpovede, ako dosiahnuť pozitívnu zmenu. Základnou podmienkou revitalizácie súčasného stavu je koncepčné vyriešenie dopravy – uvoľnenie uličného priestoru od áut, hluku a smogu. Autá nemožno jednoducho vygumovať, ale je nutné hľadať všetky cesty pre vytvorenie zachytných parkovísk v okrajových častiach mesta, budovaním podzemných garáží a vytváraním podmienok pre zdravšie formy pohybu. V Európe prežíva renesanciu cyklo doprava, cyklotrasy sú budované tak na vidieku ako i vo veľkých mestách, kde tento prístup úzko súvisí s kvalitne fungujúcou mestskou hromadnou dopravou.

Mestský verejný priestor odľahčený od áut má slúžiť dominantne pešiemu pohybu a vytvárať podmienky pre obnovu existujúcich funkcií a doplnenie o nové kreatívne formy využitia.

V krajinách, kde je tento proces regulovaný a dôsledne zapracovaný v územnoplánovacej dokumentácii, revitalizované mestské priestory tvoria hierarchickú štruktúru s mnohorakým funkčným využitím pre sociálne a spoločenské aktivity – trhy, pobytové terasy, výstavy v exteriéri, koncerty, divadlo a umenie na ulici, pohybové aktivity a relax. Stupava so svojou bohatou históriou a súčasným stavom kultúrno-spoločenského diania má obrovský potenciál pre rozvoj takýchto nových kreatívnych foriem využitia verejného priestoru.

V spracovanej publikácii sme prezentovali vybrané zóny, v ktorých sme poukázali na potenciál územia s mnohorakým funkčným využitím. Riešenia, ponúkané v publikácii sú hľadáním výnimočnosti a atraktivity miesta, hľadáním kontinuity a hľadáním cesty, ako zmeniť Stupavu na príjemné mesto pre ľudí, ktoré dýcha históriu s cenným kultúrnym odkazom.

CONCLUSION

The topic of public urban space in modern European society is very popular. Young people actively make comments on that. They travel a lot, they have the opportunity to compare and what is more they have energy and desire for change. Public spaces of European cities offer strong experiences in a renewed and revitalized urban environment. The pedestrian walking renewed space has a dominant position in renewed space and it is supported by the more attractive activities and with natural factors - water, greenery, light and sound.

The professional level of this broad issue is the responsibility of urban planners - architects and groups of experts in the field of transport, technical infrastructure, heritage, history, ecology, economics, arts, law and public administration. They all are involved in the creation of urban plans, where the issue of public space has an important position. It should be regulated and coordinated.

People of all ages can feel the absence of revitalized public space. We miss contact with the natural environment.

The basic condition for revitalizing to the current state is solution of traffic - the release of street space from cars, noise and smog. We can not simply erase cars, but we need to find all the ways to create parking places and also create conditions for healthier forms of movement, like bicycles. Urban public space without cars should serve options for walking.

In countries where this process is regulated, urban spaces offers social and communal activity - markets, residential terraces, outdoors exhibition, concerts, theater and art on the street, physical activity and relax. Stupava with its rich history and present state of cultural and social life has a huge potential for the development of public space with these new forms.

In the publication, we present selected areas, where we try demonstrate the potential of the territory with different functional use. The solutions offered in the publication try show ways how to change Stupava to a pleasant city, that breathes history with valuable cultural references.

VEREJNÝ
PRIESTOR
2017 STUPAVA

STU
SvF

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
Stavebná fakulta
Katedra architektúry

STUPAVA